

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY pre krátkodobé cestovné poistenie – 2019

Krátkodobé cestovné poistenie – 2019, ktoré uzatvára UNIQA poisťovňa, a.s., (ďalej len „poistiteľ“) sa riadi príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), týmito Všeobecnými poistnými podmienkami pre krátkodobé cestovné poistenie – 2019 (ďalej aj „VPP“), zmluvnými podmienkami, príslušnou tarifou cestovného poistenia, uzavretou poistnou zmluvou, ako aj ďalšími informáciami obsiahnutými v dokumentoch, ktoré sú zároveň súčasťou poistnej zmluvy. Ustanovenia poistnej zmluvy, vrátane zmluvných dojednaní a osobitných zmluvných dojednaní, ktoré sú upravené odchylné od ustanovení týchto VPP, majú prednosť pred ustanoveniami týchto VPP.

ODDIEL I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

- Článok 1 Úvodné ustanovenia a definícia pojmov
- Článok 2 Predmet poistenia
- Článok 3 Miesto poistenia
- Článok 4 Začiatok, zmeny, doba trvania a koniec poistenia
- Článok 5 Zánik poistenia
- Článok 6 Poistné
- Článok 7 Poistná suma
- Článok 8 Splatnosť poistného plnenia
- Článok 9 Všeobecné práva a povinnosti poistníka, poisteného a poistiteľa
- Článok 10 Všeobecné výluky
- Článok 11 Znalecké konanie

ODDIEL II KRÁTKODOBÉ CESTOVNÉ POISTENIE

- Článok 12 Poistenie liečebných nákladov
- Článok 13 Poistenie zodpovednosti za škodu
- Článok 14 Úrazové poistenie
- Článok 15 Poistenie zásahu horskej služby v SR
- Článok 16 Poistenie batožiny
- Článok 17 Poistenie storno poplatku a prerušenia cesty
- Článok 18 Poistenie zmeškania verejného dopravného prostriedku do zahraničia
- Článok 19 Poistenie oneskoreného návratu zo zahraničia
- Článok 20 Poistenie právnej pomoci
- Článok 21 Asistenčné služby

ODDIEL III ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- Článok 22 Daňové povinnosti
- Článok 23 Právo platné pre poistnú zmluvu
- Článok 24 Sťažnosť
- Článok 25 Účinnosť všeobecných poistných podmienok

ODDIEL I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1 Úvodné ustanovenia a definícia pojmov

1. **Akútne ochorenie.** Je každé náhle, neočakávané a od osobnej vôle poisteného nezávislé zasiahnutie zdravia počas trvania poistenia, ktoré nevzniklo následkom úrazu a ktoré vyžaduje nutné a/alebo neodkladné ošetrovanie. Za akútne ochorenie sa nepovažuje ochorenie, ktorého liečenie začalo už pred začiatkom poistenia alebo pred začiatkom cesty, ako aj ochorenie, ktoré sa prejavilo už pred začiatkom poistenia alebo pred začiatkom cesty, i keď nebolo lekársky vyšetrené alebo liečené.
2. **Blízka osoba.** Je pre účely tohto poistenia osoba menovite uvedená v poistnej zmluve, ďalej v potvrdení o rezervácii v cestovnej kancelárii/agentúre. Na jednu rezerváciu môže byť uvedená len jedna blízka osoba pre ktorú je nevyhnutne potrebná prítomnosť poisteného v mieste bydliska blízkej osoby.
3. **Cestovné doklady.** Cestovný pas, občiansky preukaz, vodičský preukaz vystavené na meno poisteného a technické osvedčenie k motorovému vozidlu, ktorým poistený vycestoval do zahraničia.
4. **Cieľová destinácia:** Je cieľová krajina/región cestovania a pobytu postených osôb v zahraničí.
5. **Časová hodnota.** Je hodnota veci, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou, stanoví sa z ceny novej veci znížením o čiastku zodpovedajúcu stupňu jej opotrebenia alebo iného znehodnotenia.
6. **Dátum zaplatenia poistného.** Je deň poukázania platby poistného na účet poistiteľa.
7. **Doba platenia poistného.** Je doba zhodná s poistnou dobou.
8. **Expedícia.** Je cesta jednej osoby alebo skupiny osôb do neprístupných a neprebádaných oblastí alebo dlhodobý pobyt v klimaticky nevhodných zónach z vedeckých a iných dôvodov.
9. **Chronické ochorenie.** Je ochorenie, ktoré existovalo už v čase uzatvárania poistnej zmluvy, ak ochorenie počas predchádzajúcich 9 mesiacov pred vznikom poistnej udalosti vyžadovalo hospitalizáciu alebo ak sa ochorenie zhoršovalo alebo spôsobilo podstatné zmeny v užívaní liekov.
10. **Krádež.** Je odcudzenie veci spôsobom, pri ktorom páchatel preukázateľne prekonal prekážky chrániace vec pred krádežou.
11. **Letecké prístroje.** Sú informačné prostriedky, ktoré slúžia k meraniu fyzikálnych parametrov a veličín súvisiacich s letom lietadla a ich spracovaním do tvaru, ktorý je možné využívať človekom alebo iným zariadením k ovládaniu lietadla, a zaraďujú sa medzi ne: rýchlomer, umelý horizont, výškomer, zatáčkomer, smerový zotrvačnik, variometer.

12. **Liek.** Je liečivo alebo zmes liečiv, ktoré poskytujú farmakologický účinok alebo iný nepriamy účinok pri diagnóze, liečbe choroby a úrazu. Za liek sa podľa týchto VPP považuje aj obväzový materiál, iný zdravotnícky materiál a ortopedické pomôcky, ak ich použitie bolo v príčinnej súvislosti s danou diagnózou, liečbou choroby alebo úrazu. Za liek sa však nepovažujú potraviny a iné posilňovacie preparáty, výživové doplnky, kúpeľné soli a kozmetické prostriedky, a to ani vtedy, ak sú predpísané ošetrovujúcim lekárom.
13. **Lúpež.** Je použitie násilia alebo hrozby bezprostredného násilia proti inej osobe s úmyslom zmocniť sa cudzej veci a ak je jeho použitie preukázané v trestnom konaní.
14. **Nestrážené odstavené vozidlo.** Je vozidlo/príves, pri ktorom nebol poistený, ani ním poverená známa dôveryhodná osoba nepretržite. Odstavenie motorového vozidla na otvorenom mieste na všeobecné použitie sa za stráženie nepovažuje.
15. **Nevyhnutne potrebné liečebné náklady.** Sú náklady, bez ktorých vynaloženie je bezprostredne ohrozený život poisteného alebo hrozí vznik vážnej ujmy na jeho zdraví.
16. **Oceňovacie tabuľky.** Slúžia k výpočtu poistného plnenia za trvalé následky úrazu. Obsahujú percentuálne hodnotenie rozsahu trvalých následkov úrazu poisteného v zmysle Článku 14, Oddielu II, Časti 2 týchto VPP.
17. **Odcudzenie.** Odcudzenie poistenej veci môže nastať:
- a) Krádežou
  - b) Lúpežou
  - c) Poškodením alebo zničením poistených vecí konaním páchatela smerujúcim k odcudzeniu poistených vecí (poškodenie cudzej veci v zmysle Trestného zákona).
18. **Poistná doba.** Je doba trvania poistenia dohodnutá v poistnej zmluve, za ktorú sa platí jednorazové poistné.
19. **Poistná suma.** Je suma dohodnutá v poistnej zmluve, ktorá predstavuje najvyššiu hranicu poistného plnenia na jednu a zároveň všetky poistné udalosti, počas poistnej doby, jedného poisteného. V prípade rodinného poistenia sa poistná suma vzťahuje na všetky poistené osoby spoločne podľa Čl. 7, bodu 2 týchto VPP.
20. **Poistná udalosť.** Je náhodná udalosť dojednaná v poistnej zmluve, s ktorou je spojená povinnosť poistiteľa poskytnúť plnenie. Náhodná udalosť je udalosť, o ktorej poistený dôvodne predpokladá, že môže nastať, ale v čase uzavretia poistenia nevie kedy sa tak stane, prípadne, či k nej vôbec dôjde.
21. **Poistený.** Je fyzická osoba, na ktorú sa poistenie vzťahuje. Poistený musí mať v čase prevzatia poistnej zmluvy trvalý alebo obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, ak nie je v poistnej zmluve dojednané inak. Ak je poistených viacero osôb, musia byť tieto osoby uvedené v poistnej zmluve. V prípade obvyklého pobytu poistený akceptuje, že pre poistenie sa uplatňuje právo Slovenskej republiky, komunikačný jazyk je slovenčina a korešpondencia od poistiteľa sa realizuje výlučne na kontaktnú adresu v Slovenskej republike.
22. **Poistník.** Je osoba (fyzická alebo právnická), ktorá s poistiteľom uzavrela poistnú zmluvu. Poistník musí mať v čase prevzatia poistnej zmluvy trvalý alebo obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, ak nie je v poistnej zmluve dojednané inak. V prípade obvyklého pobytu poistník akceptuje, že pre poistenie sa uplatňuje právo Slovenskej republiky, komunikačný jazyk je slovenčina a korešpondencia od poistiteľa sa realizuje výlučne na kontaktnú adresu v Slovenskej republike.
- Ak je poistníkom právnická osoba, musí mať táto v čase prevzatia poistnej zmluvy sídlo na území Slovenskej republiky a komunikačný jazyk je slovenčina.
23. **Poistiteľ.** UNIQA poisťovňa, a.s., IČO: 00 653 501, so sídlom: Krasovského 15, 851 01, registrovaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka Č. 843/B ktorej bolo udelené povolenie na vznik poisťovne a podnikanie v poisťovníctve v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.
24. **Poistné.** Je suma, ktorú platí poistník ako protihodnotu za poskytnutú poistnú ochranu.
25. **Poistné obdobie.** Je v poistnej zmluve dohodnutý časový interval, za ktorý sa platí jednorazové poistné. Poistné obdobie je zhodné s poistnou dobou.
26. **Poistné plnenie.** Je dohodnutá suma, ktorá je podľa uzavretej poistnej zmluvy vyplatená poistiteľom v prípade poistnej udalosti. Poistiteľ ho poskytne v súlade s obsahom týchto VPP.
27. **Poškodenie.** Rozumie sa zmena stavu vecí, ktorú je objektívne možné odstrániť opravou, a aj napriek poškodeniu je však vec použiteľná na pôvodný účel. Poškodením nie je vizuálna zmena vecí (napr. poškriabanie), ktorú nie je možné opraviť, ale poškodenie nebráni použitiu veci na pôvodný účel.
28. **Rodina.** Za rodinu sa pre účely tohto poistenia považujú aj osoby, ktoré nie sú vo vzájomnom príbuzenskom vzťahu a nemajú spoločné bydlisko.
29. **Rodinní príslušníci.** Pre účely tohto poistenia sa za rodinných príslušníkov považujú: manžel/ka, druh/žka, žijúci v spoločnej domácnosti, deti (vlastné, nevlastné, adoptované, nevlastná, zať, vnúčatá), rodičia poisteného (vlastní, nevlastní, svokrovci, starí rodičia), súrodenci poisteného.
30. **Strata vecí.** Je stav, keď poškodený nezávisle od svojej vôle stratil možnosť vecou disponovať.
31. **Telesné poškodenie.** Je lekárske zistiteľné fyzické poškodenie tela poisteného v dôsledku úrazu, ak k takémuto poškodeniu došlo počas trvania poistenia.
32. **Úraz.** Je udalosť nezávislá od vôle poisteného, ktorá neočakávaným, náhlym a neprerušeným pôsobením vonkajších síl (s výnimkou pôsobenia mikrobiálnych jedov a imunotoxických látok) spôsobila objektívne zistiteľné alebo viditeľné ujmy na zdraví alebo smrť. Za úraz sa považuje aj udalosť, kedy v dôsledku vyvinutia zvýšenej sily vlastného tela dôjde k zraneniu kĺbov, svalov, šliach alebo inému telesnému poškodeniu za podmienky, že na vznik telesného poškodenia nemala vplyv znížená funkcia dotknutých častí tela po predchádzajúcom úraze alebo chorobe.
33. **Zanedbanie stomatologických preventívnych prehliadok.** Za zanedbanie stomatologických preventívnych prehliadok sa považuje, ak stomatologické preventívne vyšetrenie nebolo vykonané v predchádzajúcom, alebo aktuálnom, kalendárnom roku odo dňa poistnej udalosti.
34. **Zmluvný partner.** Je partner poistiteľa (asistenčná služba) splnomocnený na vybavovanie poistných udalostí v zahraničí.
35. **Zničenie.** Rozumie sa zmena stavu vecí, ktorú nie je objektívne možné odstrániť opravou, a preto už vec ďalej nie je možné používať na pôvodný účel.
36. **Živelná udalosť.** Rozumie sa: požiar, úder blesku, výbuch, víchrica, krupobitie, zosuv pôdy, zrútenie skál alebo zemín, zosuv alebo zrútenie lavín, pád stromov, stožiarov a iných predmetov, povodeň, záplava, zemetrasenie.

- a) **Požiar.** Je oheň v podobe plameňa, ktorý sprevádza horenie a vznikol mimo určeného ohniska alebo také ohnisko opustil a šíri sa vlastnou silou. Požiariom však nie je žeravenie a tlenie s obmedzeným prístupom kyslíka, ako aj pôsobenie úžitkového ohňa a jeho tepla. Požiariom ďalej nie je pôsobenie tepla pri skrate v elektrickom vedení (zariadení), ak sa plameň vzniknutý skratom ďalej nerozšíril.
- b) **Úder blesku.** Je bezprostredný prechod blesku (atmosferického výboja) danou vecou. Škody vzniknuté horením a tlakom vzduchu (zničené strechy a komíny, vyrazené okenné tabule atď.) sú hradené zahrnuté do poistenia. Škody na elektrických zariadeniach sú zahrnuté do poistenia len v tom prípade, keď blesk prejde priamo poškodeným zariadením. Škody, ktoré vzniknú priamym pôsobením elektrického prúdu (napr. prúdovým nárazom, prepätím, škody spôsobené chybami v izolácii, nedostatočným kontaktom, zlyhaním meracieho, regulačného alebo istiaceho zariadenia) na elektrickom zariadení nie sú zahrnuté do poistenia pre prípad poškodenia alebo zničenia veci živelnou udalosťou.
- c) **Výbuch.** Je náhly ničivý prejav tlakovej sily spôčivajúcej v rozpínavosti plynov alebo pár (veľmi rýchla chemická reakcia nestabilnej sústavy). Za výbuch tlakovej nádoby (kotla, potrubia a pod.) so stlačeným plynom alebo parou sa považuje roztrhnutie jej stien v takom rozsahu, že došlo k náhlemu vyrovnaniu tlaku medzi vonkajškom a vnútro nádoby. Výbuchom však nie je prudké vyrovnanie podtlaku (implózia) ani aerodynamický tresk spôsobený prevádzkou lietadla. Pre účely týchto VPP nie je výbuchom reakcia v spaľovacom priestore motorov, hlavniach strelných zbraní a iných zariadeniach, v ktorých sa energia výbuchu cieľavedome využíva.
- d) **Víchrice.** Je dynamické pôsobenie hmoty vzduchu, ktorá sa pohybuje rýchlosťou 20,8 m/s (75 km/h) a viac. Ak nie je táto rýchlosť pre miesto škody zistená, musí poistený preukázať, že pohyb vzduchu spôsobil v okolí miesta poistenia škody na riadne udržiavaných budovách alebo rovnako odolných iných veciach, alebo že škoda pri bezchybnom stave poistenej budovy alebo budovy, v ktorej sa nachádzajú poistené veci, mohla vzniknúť iba v dôsledku víchrice.
- e) **Krupobitie.** Je jav, pri ktorom kúsky ľadu rôzneho tvaru, veľkosti, váhy a hustoty vytvorené v atmosfére dopadajú na poistenú vec, a tým dochádza k jej poškodeniu alebo zničeniu.
- f) **Zosuv pôdy, zrútenie skál alebo zemín.** Je jav, ktorý vznikol pôsobením gravitácie a ktorý má za následok porušenie dlhodobej rovnováhy, ku ktorej svahy zemského povrchu dospeli vývojom. Zosuvom pôdy však nie je klesanie zemského povrchu do centra Zeme v dôsledku pôsobenia prírodných síl alebo ľudskej činnosti.
- g) **Zosuv alebo zrútenie lavín.** Je jav, keď masa snehu alebo ľadu sa náhle na svahoch uvedie do pohybu a rúti sa do údolia.
- h) **Pád stromov, stožiarov a iných predmetov.** Je pohyb telesa majúci znaky pádu s deštruktívnymi účinkami.
- i) **Povodeň.** Rozumie sa zaplavenie väčších či menších územných celkov vodou, ktorá sa vyliala z brehov vodných tokov alebo nádrží alebo tieto brehy a hrádze pretrhla, alebo bola spôsobená náhlym a neočakávaným zmenšením prietokového profilu koryta. Za povodeň sa nepovažuje také zaplavenie územia, ktoré bolo spôsobené regulovaným vypúšťaním vôd z vodných tokov.
- j) **Záplava.** Rozumie sa vytvorenie súvislej vodnej plochy na území v mieste poistenia, ktorá bola spôsobená:
- vystúpením pozemných vôd (stojatých alebo tečúcich) zo svojho koryta alebo
  - atmosferickými zrážkami.
- k) **Zemetrasenie.** V zmysle týchto VPP sa za zemetrasenie považuje len zemetrasenie dosahujúce aspoň 5. stupeň medzinárodnej stupnice, udávajúcej makroseizmické účinky zemetrasenia (MCS).

Článok 2

Predmet poistenia

- Poistenie je možné dojednať pre nasledujúce druhy poistenia, v závislosti od dojednaného poistného balíka v poistnej zmluve:
  - poistenie liečebných nákladov,
  - poistenie zodpovednosti za škodu,
  - úrazové poistenie,
  - poistenie zásahov horskej služby v SR,
  - poistenie batožiny,
  - poistenie storno poplatku a prerušenia cesty,
  - poistenie zmeškania verejného dopravného prostriedku do zahraničia,
  - poistenie oneskoreného návratu zo zahraničia,
  - poistenie právnej pomoci,
  - asistenčné služby.
- Výška poistných súm je stanovená v poistnej zmluve.
- Poistenie sa vzťahuje na štátnych občanov SR alebo na cudzincov, ktorí majú na území Slovenskej republiky trvalý alebo obvyklý pobyt, s výlukou krajiny, ktorej je poistený cudzinec štátnym občanom.
- Poistenie sa vzťahuje na osoby bez obmedzenia veku, pokiaľ nie je v dojednanom poistnom balíku stanovené inak.
- Rodinné poistenie je možné dojednať pre min. 3 osoby a max. 6 spolucestujúcich osôb, z toho max. 2 osoby dospelé, staršie ako 18 rokov ku dňu dojednania poistnej zmluvy.
- Poistenie sa vzťahuje na cesty nasledovného charakteru:
  - turistický,
  - študijný,
  - služobná cesta nemanuálneho charakteru,
  - pracovný, ak je osobitne dojednané v poistnej zmluve.

Článok 3

Miesto poistenia

- Miestom poistenia je v poistnej zmluve dohodnutá územná platnosť:
  - Európa alebo,
  - Svet.
- Ak bola v poistnej zmluve dohodnutá územná platnosť „Európa“, znamená to, že poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti, ktoré vzniknú v geografickom

zmysle na území Európy vrátane nasledovných krajín a ostrovov Stredozemného mora: Albánsko, Alžírsko, Andorra, Azory, Belgicko, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Čierna Hora, Dánsko, Egypt, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Island, Izrael vrátane pásma Gazy, Západného Jordánska a Golanských výšín, Jordánsko, Libanon, Líbya, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónsko, Maďarsko, Malta, Maroko (okrem Marokom obsadenej západnej Sahary), Moldavsko, Monako, Nemecko, Nórsko vrátane Špicbergov, ostrov J. Mayen, Orknejské ostrovy, Ostrovy kanála La Manche, Poľsko, Portugalsko (vrátane Azorských ostrovov a Madeiry), Rakúsko, Rumunsko, Rusko (európska časť), San Marino, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Sýria, Španielsko (vrátane Baleárskych a Kanárskych ostrovov), Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Tunis, Turecko, Ukrajina, Vatikán, Veľká Británia, Severné Írsko vrátane Shetlandských ostrovov, pokiaľ v príslušných Článoch týchto VPP nie je dojednané inak.

3. Ak bola v poistnej zmluve dohodnutá územná platnosť „Svet“, znamená to, že poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti, ktoré vzniknú kdekoľvek na svete, pokiaľ nie je v príslušných Článoch týchto VPP dojednané inak.

Článok 4

Začiatok, zmeny, doba trvania a koniec poistenia

1. Poistenie sa uzatvára na dobu stanovenú v poistnej zmluve. Poistenie sa uzatvára pred nástupom na cestu poisteného a platí na jednu cestu, pokiaľ nie je dojednané inak.
2. Uzatvorenie viacerých navzájom súvisiacich poistných zmlúv si vyžaduje predchádzajúci písomný súhlas poistiteľa.
3. Návrh poistiteľa na uzavretie poistnej zmluvy môže poistník prijať zaplatením poistného najneskôr v deň začiatku poistenia uvedený v návrhu poistnej zmluvy. Poistná zmluva je uzavretá okamihom pokázania poistného na úhradu poistiteľovi, za predpokladu, že poistné bolo skutočne na základe tejto platobnej operácie pripísané na účet poistiteľa.
4. Poistenie začína nultou hodinou miestneho času v Slovenskej republike dňa uvedeného v návrhu poistnej zmluvy ako začiatok poistenia. Ak je deň začiatku poistenia zhodný s dňom predloženia návrhu poistiteľa na uzatvorenie poistnej zmluvy, poistenie začína hodinou uvedenou v návrhu poistnej zmluvy a poistné musí byť v takom prípade uhradené (pokázané na úhradu) v tento deň. Ak je poistné uhradené až po dátume začiatku poistenia uvedenom v návrhu poistnej zmluvy, platnosť návrhu poistiteľa na uzavretie poistnej zmluvy zanikne a poistenie na jeho základe nevznikne.
5. V prípade, že sa niektorá z poistených osôb v čase uzavretia poistnej zmluvy nachádza mimo územia SR, je poistná ochrana poskytovaná najskôr od nultej hodiny miestneho času v Slovenskej republike 5. dňa nasledujúceho po uzavretí poistnej zmluvy, ak nie je v návrhu poistnej zmluvy dojednané inak.
6. Koniec poistenia je daný 24. hodinou miestneho času v Slovenskej republike dňa, ktorý je v návrhu poistnej zmluvy dojednaný ako koniec poistenia.
7. Prvý deň cesty sa počíta od okamihu opustenia byd-

liska/prechodného bydliska/pracoviska poisteného a posledný deň zahraničnej cesty trvá do okamihu návratu poisteného späť do miesta jeho bydliska/prechodného bydliska/pracoviska alebo do dňa uplynutia poistenia, podľa toho ktorá situácia nastala skôr, s výnimkou poistenia storno poplatkov a prerušenia cesty, podľa Čl. 17 týchto VPP.

8. Všetky prípadne zmeny v poistnej zmluve musia byť vykonané písomnou formou a len po vzájomnej dohode obidvoch zmluvných strán.

Článok 5

Zánik poistenia

1. Zánik poistenia sa riadi príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, poistnou zmluvou, týmito VPP a zmluvnými podmienkami. Poistenie zaniká najmä z nasledujúcich dôvodov:
  - a) uplynutím doby, na ktorú bolo poistenie dojednané,
  - b) v prípade smrti poisteného sa končí poistenie vo vzťahu k tejto osobe, poistenie ostatných osôb zostáva týmto nedotknuté,
  - c) na základe písomnej dohody oboch zmluvných strán,
  - d) odmietnutím plnenia, ak sa poistiteľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedomé nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná.
2. Zásielka, ktorou sa oznamuje výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo odmietnutie poistného plnenia sa považuje za doručenu dňom, kedy ju adresát prijal, odmietol prijať alebo dňom, keď ju pošta vrátila odosielajúcej strane ako nedoručenú.

Článok 6

Poistné

1. Výška poistného sa určuje na základe matematicko-štatistických metód, podľa taríf pre jednotlivé predmety poistenia uvedené v sadzobníku cestovného poistenia, stanovených poistiteľom. Poistné je určené v závislosti od dovŕšeného veku poisteného, jeho činnosti vykonávanej v zahraničí, resp. jeho záujmovej činnosti vykonávanej v zahraničí, územnej platnosti, od dojednaného poistného balíka. Pre účely kalkulácie poistenia sa každý deň považuje za celý deň poistenia bez ohľadu na to, od ktorej hodiny bol dojednaný začiatok poistenia.
2. Poistné je suma uvedená v poistnej zmluve, ktorú musí zaplatiť poistník ako protihodnotu za dohodnutú poistnú ochranu v deň dojednania poistnej zmluvy. Zaplatením poistného sa rozumie deň pokázania platby v prospech účtu poistiteľa.
3. Poistné sa platí za poistnú dobu dohodnutú v poistnej zmluve. Jednorazové poistné patrí poisťovateľovi vždy celé.
4. Poistné je splatné najneskôr k prvému dňu poistnej doby.
5. V prípade, ak v dôsledku nesprávne uvedeného dátumu narodenia poisteného bolo určené nižšie poistné, poistiteľ je oprávnený poistné plnenie znížiť v pomere, ktorý zodpovedá pomeru zaplateného poistného a poistného, ktoré malo byť skutočne zaplatené.
6. Poistiteľ má právo na poistné za dobu do zániku poistenia, ak je dojednané poistenie s bežným poistným.

7. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťiteľovi poistné do konca poistnej doby, v ktorej poistná udalosť nastala.
8. Ak dôjde k odstúpeniu poistníka od poistnej zmluvy, najneskôr jeden deň pred zmluvne dojednaným začiatkom poistenia, poisťiteľ na požiadanie poisteného vráti zaplatené poistné znížené o sumu 4 EUR na úhradu nákladov spojených s uzavretím a správou poistnej zmluvy. Odstúpenie od poistnej zmluvy je možné len v prípade, ak súčasťou dojednaného rozsahu krytia nie je poistenie storno poplatku a prerušenia cesty.
9. Poistné je splatné v mene euro.
10. V prípade, ak poistné nebolo zaplatené včas, má poisťiteľ právo započítať si k dlžnému poistnému úroky z omeškania a náklady vzniknuté v súvislosti s upomínacím procesom.

Článok 7

Poistná suma

1. Poistná suma dohodnutá v poistnej zmluve predstavuje pre poisteného najvyššiu hranicu poistného plnenia na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby, pokiaľ v jednotlivých Článkoch Oddielu II týchto VPP nie je dojednané inak.
2. V prípade rodinného poistenia predstavuje poistná suma dohodnutá v poistnej zmluve pre rodinu najvyššiu hranicu poistného plnenia na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby spoločne pre všetky poistené osoby uvedené v poistnej zmluve.

Článok 8

Splatnosť poistného plnenia

1. Poistné plnenie je splatné do 15 dní, akonáhle poisťiteľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť.
2. Vyšetrovanie musí byť vykonané bez zbytočného odkladu. Ak nemôže byť ukončené do 1 mesiaca po tom, kedy sa poisťiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poisťiteľ povinný poskytnúť osobe, ktorá má právo na plnenie, na jej písomné požiadanie primeraný preddavok, ak je preukázaný právny základ na vznik nároku na poistné plnenie.
3. V prípade, ak preukázanie vzniku nároku na poskytnutie poistného plnenia závisí od výsledku vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní, hasičov a pod., vyšetrovanie poisťiteľa v zmysle bodu 1 tohto Článku nie je možné skončiť skôr ako dorúčením rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, hasičov a pod. poisťiteľovi.
4. Poistné plnenie je splatné v mene euro. Pre peňažné prostriedky v cudzej mene vykoná poisťiteľ prepočet na menu euro, podľa platného kurzového lístka Národnej banky Slovenska v deň úhrady nákladov poisteným v zahraničí, v prípade neuhradených faktúr, deň doručenia faktúr poisťiteľovi.

Článok 9

Všeobecné práva a povinnosti poistníka, poisteného a poisťiteľa

1. Poistník a poistený sú povinní:
  - a) odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poisťiteľa uvedené v poistnej zmluve,
  - b) dodržiavať ustanovenia všeobecne záväzných práv-

- ných predpisov, týchto VPP, zmluvných podmienok a ďalších povinností uložených poistnou zmluvou,
  - c) bezodkladne oznámiť každé jemu známe okolnosti zmeny rizika, a to aj vtedy, ak k nej dôjde mimo jeho vôle. Poisťiteľ je v danom prípade oprávnený upraviť rozsah krytia a výšku poistného. Povinnosť poistníka/poisteného informovať o zmene rizika sa týka predovšetkým okolností, o ktorých informoval písomne poisťiteľa pri uzatváraní poistnej zmluvy. Pri nedodržaní tejto povinnosti je poisťiteľ v prípade poistnej udalosti oprávnený k primeranému zníženiu plnenia, za predpokladu, že okolnosť, ktorá bola predmetom porušenia oznamovacej povinnosti, bola príčinou vzniku poistnej udalosti alebo ovplyvnila jej rozsah,
  - d) poisťník je povinný platiť poistné v stanovenej výške a včas,
  - e) poisťník je povinný poisťiteľovi oznámiť bez zbytočného odkladu zmenu svojej adresy alebo korešpondenčnej adresy.
  - f) ak má poistený dojednané poistenie u iného poisťiteľa, je povinný v prípade vzniku poistnej udalosti oznámiť poisťiteľovi názov a sídlo poisťiteľa, druh poistenia, ako aj výšku poistnej sumy jednotlivých predmetov poistenia. To isté platí, ak poistený uzatvorí poistenie rovnakých druhov poistenia v inej poisťovni pre prípad škody, ktorá presahuje rámec poistných podmienok,
  - g) poistený je povinný dbať, aby poistná udalosť nenastala, najmä nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečenstva, ktoré sú mu právnymi predpismi uložené, alebo ktoré vzal na seba poistnou zmluvou, ani nesmie trpieť porušovanie týchto povinností zo strany tretích osôb,
  - h) poistený je povinný dbať, aby si so sebou na cestu zobral dostatočné množstvo liekov, ktoré pravidelne užíva na lekársky predpis,
  - i) poisťník/poistený je povinný zabezpečiť dodržiavanie horeuvedených povinností aj zo strany tretích osôb, ktorým bol predmet poistenia zo strany poisteného prenechaný do užívania.
2. Povinnosti poisteného po vzniku poistnej udalosti:
    - a) ak vznikne poistná udalosť, je poistený povinný urobiť všetky možné opatrenia smerujúce k tomu, aby sa vzniknutá škoda už neväčšovala a aby sa obmedzil rozsah už vzniknutej škody,
    - b) poistený je povinný bezodkladne po zistení udalosti, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie, písomne alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom oznámiť poisťiteľovi a zmluvnému partnerovi vznik takejto udalosti,
    - c) po návrate na územie Slovenskej republiky a po prevzatí formulára/ov „oznámenia škodovej udalosti pre príslušný druh predmet poistenia“ bezodkladne zasláť poisťiteľovi pravdivé a úplné písomné vysvetlenie o vzniku a rozsahu škody vrátane výšky škody,
    - d) v prípade škody, ktorá nastala za okolností nasvedčujúcich spáchanie trestného činu alebo priestupku, je poistený povinný okamžite oznámiť túto skutočnosť príslušnému orgánu, vrátane presného popisu skutkovej podstaty, a nechať si to potvrdiť,

- e) poistený je povinný poskytnúť poisťiteľovi a asistenčnej službe poisťiteľa súčinnosť, ktorá je potrebná na zistenie príčiny a výšky škody, ako aj originály všetkých dokladov vyžiadaných poisťiteľom,
- f) poistený je povinný bezodkladne písomne ohlásiť poisťiteľovi nájdenie stratenej alebo odcudzenej veci, a to bez ohľadu na to, či už za ňu bolo poskytnuté poistné plnenie. Ak sa vrátila stratená alebo odcudzená vec do vlastníctva poisteného po tom, čo bolo za túto vec poskytnuté poistné plnenie, musí poistený poistné plnenie vrátiť alebo dať poisťiteľovi túto vec k dispozícii. Poistený má toto právo voľby do dvoch týždňov po obdržaní písomného vyzvania poisťiteľom. Po uplynutí tejto doby prechádza toto právo voľby na poisťiteľa. V prípade vrátenia poistného plnenia poisťiteľovi sa z poskytnutého poistného plnenia odpočítajú primerané náklady na opravu tejto veci, ak boli potrebné na odstránenie chýb, ktoré vznikli v čase, keď bol poistený zbavený možnosti s vecou nakladať,
- g) ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poisťiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poisťiteľ poskytol. Poistený na náklady poisťiteľa urobí všetko preto, bude spolupôsobiť a dá súhlas, aby boli podniknuté všetky také úkony, aké môžu byť nutné a žiadané poisťiteľom v záujme zabezpečenia práv a regresov, alebo v záujme prijatia právnej pomoci alebo odškodnenia od tretích zmluvných strán bez ohľadu na to, či takéto výkony sú alebo budú nutné alebo vyžadované pred, alebo po poskytnutí poistného plnenia poisťiteľom,
- h) poistený je povinný v prípade, že sa v súvislosti s poistnou udalosťou krytou cestovným poistením začalo trestné konanie proti poistenému, túto okolnosť okamžite písomne oznámiť poisťiteľovi,
- i) poistený je povinný zabezpečiť dodržiavanie ho-ruvedených povinností aj zo strany tretích osôb, ktorým bol predmet poistenia zo strany poisteného prenechaný do užívania,
- j) poistený je povinný zbaviť ošetrojúceho lekára mlčanlivosti voči poisťiteľovi alebo asistenčnej službe.
3. Práva a povinnosti poisťiteľa:
- a) poisťiteľ je oprávnený preskúmať zdravotný stav poisteného na základe správ vyžiadaných od zdravotníckych zariadení, v ktorých sa poistený liečil, ako aj od lekára, ktorého určí poisťiteľ,
- b) skutočnosti, o ktorých sa poisťiteľ dozvie pri zisťovaní zdravotného stavu poisteného, smie použiť v zmysle týchto VPP iba pre účely poistenia s výnimkou prípadov stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch,
- c) poisťiteľ je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach týkajúcich sa poisťníka/poisteného získaných pri dojednávaní poistenia, zisťovaní jeho zdravotného stavu, likvidácii poistnej udalosti a pod.,
- d) ak sa poisťiteľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedomé nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia, a ktorá pre uzavretie

poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť. Odmietnutím plnenia poistenie zanikne,

- e) ak poistený koná s úmyslom uviesť poisťiteľa do omylu v súvislosti s okolnosťami majúcimi vplyv na výšku alebo dôvod poistného plnenia, má poisťiteľ právo poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť,
- f) v prípade porušenia povinností uvedených v bodoch 1 a 2 tohto Článku, má poisťiteľ právo poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie povinností na rozsah povinností poisťiteľa plniť.
- g) Ak poisťiteľ odmietol plniť čo i len z časti, je povinný uviesť dôvod neplnenia alebo zníženia plnenia. Poisťiteľ nie je oprávnený počas trvania poistnej zmluvy plnenie z poistnej zmluvy znížiť z dôvodu, že poistné nebolo riadne a včas zaplatené, oprávnenie poisťiteľa započítať si dlžné poistné s poistným plnením zostáva nedotknuté.

Článok 10

Všeobecné výluky

- Právo na poistné plnenie sa nevzťahuje na udalosti, ktoré sú priamo alebo nepriamo spôsobené, vyplývajúce alebo zvýšené v dôsledku:
  - úmyselného konania alebo hrubej nedbanlivosti poisteného. Za hrubú nedbanlivosť sa považuje konanie poisteného smerujúce k porušeniu ustanovení Článku 9, Oddielu I týchto VPP,
  - jadrovej reakcie, jadrového žiarenia alebo rádioaktívneho zamorenia,
  - vojny, napadnutia alebo činu vonkajšieho nepriateľa, nepriateľskej akcie (bez ohľadu na to, či už bola vojna vyhlásená alebo nie), občianskej vojny, nepokojoj, revolúcie, povstania, vzbury, demonštrácie, štrajku, výluky z práce, vojenskej, či inej ozbrojenej moci, činov osôb konajúcich zákerne alebo v mene, alebo v spojení s nejakou politickou organizáciou, sprisahania, zabavania, rekvirácie pre vojenské účely alebo deštrukcie, alebo poškodenia majetku nariadením akejkoľvek vlády de jure alebo de facto, alebo akejkoľvek verejnej moci.
- Právo na poistné plnenie nevznikne, ak v dôsledku porušenia niektorej z povinností poisťníka a poistného uvedených v článku 9 Oddielu I týchto VPP, bude poisťiteľovi znemožnené jednoznačne určiť vznik nároku na poskytnutie poistného plnenia a/alebo rozsah jeho povinnosti plniť.
- Z poistenia, ktoré sa riadi týmito VPP (pokiaľ nie je v jednotlivých Článoch týchto VPP uvedené inak), je vylúčený akýkoľvek druh škôd, strát, výdavkov alebo nákladov, ktoré sú priamo alebo nepriamo spôsobené, vyplývajú z, alebo sú v spojitosti s hocijakým druhom teroristickej akcie alebo teroristického činu, bez ohľadu na iné spolupôsobiace príčiny alebo udalosti, ktoré sa udiali v rovnakom čase alebo v slede nesúvisiacom so škodou. Z poistenia, ktoré sa riadi týmito VPP (pokiaľ nie je v jednotlivých Článoch týchto VPP uvedené inak), sú vylúčené všetky škody, straty, výdavky alebo náklady, ktoré sú priamo alebo nepriamo spôsobené, vyplývajú z, alebo sú späté s činmi spojenými s obmedzením, prevenciou alebo potláčaním teroristickej akcie alebo teroristického činu

alebo ktoré sa nejakým spôsobom na ne vzťahujú:

- a) za teroristickú akciu alebo teroristický čin sa považujú také konania, ktoré naplňajú skutkovú podstatu niektorého z nasledovných trestných činov: teroru, záškodníctva, sabotáže podľa príslušných ustanovení Trestného zákona Slovenskej republiky, ako aj činy vymenované v Čl. 1 Európskeho dohovoru o potlačovaní terorizmu zo dňa 27. 1. 1977,
  - b) za teroristickú akciu alebo teroristický čin sa okrem konaní uvedených pod písm. a) považuje tiež každý čin osoby alebo skupiny osôb, ktorý bol vykonaný za účelom dosiahnutia politických, náboženských, etnických, ideologických alebo podobných cieľov, ktoré sú zamerané na šírenie strachu a ohrozenia medzi obyvateľstvom alebo časťami obyvateľstva, a tým na získanie vplyvu na vládu alebo štátne zriadenie alebo poškodenie ústavného zriadenia, alebo poškodenie hospodárskeho života.
4. Z poistenia sú vylúčené poistené udalosti, ktoré vznikli:
    - a) samovraždou poisteného alebo pokusom o samovraždu poisteného alebo v dôsledku úmyselného sebapoškodzovania poisteného,
    - b) vplyvom požitia alkoholu, omamných látok, drog, nadmerným užitím liekov,
    - c) v dôsledku vykonávania manuálnej pracovnej činnosti, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak,
    - d) na expedíciách,
    - e) v dôsledku úradného nariadenia.
  5. Poistenie sa nevzťahuje na následné škody ako sú pokuty, manká a penále.
  6. Poistenie sa nevzťahuje na prípravu a aktívnu účasť na krajských, regionálnych a medzinárodných športových súťažiach, profesionálnu športovú činnosť, pokiaľ v jednotlivých Článkoch týchto VPP nie je uvedené inak alebo v poistnej zmluve dohodnuté inak.

Poistenie sa nevzťahuje na nasledovné extrémne a rizikové športové činnosti: Aerotrim, Bicross, Buggykiting, Jazdecké pólo, Kanoe a Kajak WW3 a vyšší, Parasailing, Poľovníctvo, Potápanie so vzduchovým prístrojom do hĺbky väčšej ako uvedenej v platnom medzinárodnom oprávnení na potápanie poistenej osoby, Streetluge, Zorbing, Off-piste pokiaľ nie je v poistnej zmluve uvedené inak.

Z poistenia sú vylúčené nasledovné športové činnosti: Boby a sane mimo vyznačených tratí, Box, Bungee jumping, Diaľkové plávanie nad 10 km, Džokej, Fly Fox, Horolezectvo/Alpinistika nad 5 000 m n. m., horské túry vo voľnom teréne bez certifikovaného horského vodcu, Jachting v medzinárodných vodách, Jaskyniarstvo, Kayakrafting, Kladdering, Kick box, kurzy potápania bez vedenia certifikovaného inštruktora, Let balónom, Lietanie, Motoristické športy, Moguls, Paragliding, Parašutizmus, Rafting WW3 a vyšší bez sprievodu inštruktora, Rafting WW4 a vyšší, voľné a neistené horolezectvo a skalelezectvo, Skeleton, Sledding, Skialpinizmus nad 5 000 m n. m., Skicross, Skitouring bez horského vodcu alebo nad 5 000 m n.m., Thajský box, Ťažká atletika, Via Ferrata (stupeň C a vyšší), Zápasenie.

7. Poistenie sa taktiež nevzťahuje na poistné udalosti, ktoré vzniknú pri paraglidingu a použití závesného krídla, pri motoristických športoch, rely vrátane tré-

ningových jász s výnimkou poistenia storno poplatku a prerušenia cesty.

8. Poistiteľ ďalej nehradí:

- a) náklady poisteného alebo iných osôb spojené s kontaktovaním poistiteľa alebo asistenčnej služby poistiteľa,
- b) akékoľvek náklady na telefónne hovory vrátane nákladov na roaming pri spätnom volaní do zahraničia.

Článok 11

Znalecké konanie

1. Poistený a poistiteľ sa v prípade nehody o výške plnenia môžu dohodnúť, že výška plnenia bude stanovená znaleckým konaním. Znalecké konanie môže byť rozšírené aj na ostatné predpoklady nárokov na plnenie.
2. Znalcom alebo expertom v danom odbore (ďalej len „znalec“) sa v zmysle týchto VPP rozumie osoba, ktorá je vzhľadom k svojej profesii a vzdelaniu považovaná za odborníka v danom odbore, a k poistenému, resp. poistiteľovi nemá žiadne nevyrovnané záväzky alebo iné vzťahy, na základe ktorých by mohli byť spochybnené výsledky jej znaleckého posudku.
3. Zásady znaleckého konania:
  - a) poistený a poistiteľ sa písomne dohodnú na určenie znalca v danom odbore, ktorý voči žiadnej zo strán nesmie mať žiadne záväzky. Každá zo strán môže námietku voči osobe znalca vzniesť len pred začatím jeho činnosti,
  - b) určený znalec vypracuje znalecký posudok o sporných otázkach,
  - c) náklady znaleckého konania hradia obidve strany rovnakým dielom,
  - d) znaleckým konaním nie sú dotknuté práva a povinnosti poistiteľa a poisteného stanovené právny predpismi, týmito VPP a poistnou zmluvou.

ODDIEL II

KRÁTKODOBÉ CESTOVNÉ POISTENIE

Článok 12

Poistenie liečebných nákladov

Časť 1 – Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia sú preukázateľné náklady, ktoré vznikli poistenému v zahraničí v rámci nevyhnutného lekárskeho ošetrovania, v prípade akútneho ochorenia alebo úrazu a vzťahujú sa na úhradu:
  - a) nevyhnutne potrebných liečebných nákladov vzniknutých v dôsledku úrazu alebo akútneho ochorenia poisteného v zahraničí, ktoré sú spojené s:
    - aa) nevyhnutným lekárske vyšetrením, ošetrovaním a následným predpísaním liekov,
    - ab) hospitalizáciou poisteného v štandardnej lôžkovej izbe, vo verejnoprávnom nemocničnom zariadení (okrem súkromných a sanatórnych zariadení) do doby, kedy je poistený schopný prevozu podľa písm. bb). V prípade hospitalizácie poisteného je predmetom poistenia aj poskytnutie dohodnutej dennej dávky v eurách poistenému za každý deň trvania jeho hospitalizácie, maximálne však po dobu 14 dní trvania hospitalizácie, Do rozsahu krytia

- spadá aj nevyhnutná rehabilitácia a fyzikálna liečba realizovaná v certifikovanom zariadení, ktorá priamo súvisí s poistnou udalosťou.
- ac) nákladmi potrebného lekárskeho sprievodu (napr. ubytovanie, stravovanie, cestovné), ak na základe rozhodnutia ošetrojúceho lekára pôjde o preloženie do iného nemocničného zariadenia z nevyhnutných zdravotno-technických príčin,
- ad) obstaraním alebo opravou dioptrických, ortopedických, resp. protetických pomôcok, ktoré boli poškodené, zničené alebo stratené v priamej súvislosti s poistnou udalosťou,
- ae) nevyhnutným ambulantným zdravotným ošetrením potrebným na zmiernenie náhlej bolesti zubov (vytrhnutie zuba, dočasná liečivá vložka, vírtanie a pod.), ktorá nevyplyva zo zanedbanej alebo nedokončenej liečby v Slovenskej republike, vo forme prvej pomoci, nie však kompletného ošetrovania chrupu (napr. plomba), podmienkou je absolvovanie pravidelnej preventívnej stomatologickej prehliadky v predchádzajúcom alebo aktuálnom kalendárnom roku, max. do výšky poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve na poistnú udalosť poisteného,
- af) nákladmi spojenými s nevyhnutne potrebnou prepravou liekov, sér z najbližšieho dostupného miesta, v ktorom sa nevyhnutné lieky, séra nachádzajú,
- ag) nevyhnutne potrebnými liečebnými nákladmi spojenými s ambulantným ošetrením, hospitalizáciou, nákladmi na operáciu, prevoz, vzniknutými na základe teroristickej akcie na území štátov, ktoré neboli v čase vycestovania poisteného do zahraničia akýmkoľvek štátnymi orgánmi SR, iných štátov, či významnými medzivládnyimi inštitúciami oficiálne označené ako krajiny/lokality, kde teroristická akcia je a krajiny/lokality, ktoré sa odporúčajú opustiť (stupeň cestovného odporúčania vyšší ako 3), a to najviac do výšky poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve
- b) nákladov spojených so zabezpečením prepravy:
- ba) poisteného v súvislosti s prvou nevyhnutnou prepravou poisteného vozidlom zdravotníckeho zariadenia do najbližšieho vhodného zdravotníckeho zariadenia v mieste vzniku poistnej udalosti,
- bb) poisteného do najbližšieho vhodného zdravotníckeho zariadenia v mieste jeho trvalého bydliska, resp. v mieste zabezpečenia jeho následnej mimonemocničnej opatery v Slovenskej republike, vrátane prevozu jeho cestovnej batožiny. Preprava sa uskutoční na základe súhlasného stanoviska ošetrojúceho lekára, a to z podnetu alebo so súhlasom poistiteľa, pričom poistiteľ je oprávnený určiť prostriedok a spôsob prepravy. Ak poistený nemá trvalé bydlisko v Slovenskej republike alebo ak je poistený účastníkom verejného zdravotného poistenia mimo Slovenskej republiky, uhradí poistiteľ náklady na prepravu poisteného do krajiny trvalého pobytu alebo krajiny, kde je poistený účastníkom verejného zdravotného poistenia len do výšky nákladov na prepravu ošetrojúcim lekárom odporúčaného typu na územie Slovenskej republiky. V tomto prípade poistiteľ nie je povinný prepravu organizačne zabezpečiť,
- bc) detí do 15 rokov, ktoré v dôsledku poistnej udalosti zostali v zahraničí bez ďalšej opatery spolu s nákladmi na vycestovanie pre jedného rodinného príslušníka dieťaťa, za účelom jeho sprievodu späť do Slovenskej republiky,
- bd) poisteného zo zdravotného zariadenia do miesta ubytovania v zahraničí, ak je prevoz medicínsky nevyhnutný,
- be) ľudských pozostatkov poisteného do miesta pohrebu v Slovenskej republike, a to najviac do výšky poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve. Náklady nezahŕňajú poplatky za truhlu (okrem prepravnej truhly). Poistiteľ poskytne poistné plnenie vo forme zabezpečenia prevozu alebo úhrady nákladov, ktoré sú potrebné na repatriáciu telesných pozostatkov poisteného. Poistiteľ zabezpečí prevoz, resp. poskytne úhradu bezprostredne po obdržaní potrebných informácií a dokladov. Ak poistený nemal trvalé bydlisko v Slovenskej republike, uhradí poistiteľ náklady na prepravu telesných pozostatkov poisteného do miesta jeho pohrebu v krajine trvalého pobytu alebo krajine štátneho občianstva len do výšky nákladov na prepravu na územie Slovenskej republiky. V tomto prípade poistiteľ nie je povinný prepravu organizačne zabezpečiť,
- bf) spolucestujúceho poisteného do miesta jeho bydliska, ak predčasne ukončil pobyt v zahraničí z dôvodu lekárske nevyhnutného prevozu poisteného, alebo ak pobyt predĺžil z dôvodu hospitalizácie poisteného trvajúcej aj po dátume pôvodne plánovaného ukončenia pobytu v zahraničí.
- Poistiteľ pre spolucestujúceho poisteného zabezpečí a uhradí náklady na jeho spätnú cestu, ktoré vznikli nepoužiteľnosťou alebo len čiastočnou nepoužiteľnosťou rezervovaných a zaplatených cestovných lístkov/leteniek, v najskoršom dostupnom termíne, vozidlom druhej triedy,
- c) nákladov spojených s hľadaním a vyprošťovaním poisteného v prípade jeho úrazu, choroby, jeho úmrtia i jeho ľudských pozostatkov, v prípade nehôd v horách alebo vo vode a to najviac do výšky poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve,
- d) nákladov na dopravu tam aj späť a ubytovanie jedného rodinného príslušníka v prípade návštevy poisteného, ktorý je hospitalizovaný v zahraničí dlhšie ako 10 dní a jeho zdravotný stav je vážny, do výšky poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve, na poistnú udalosť, maximálne 5 nocí,
- e) nákladov na ubytovanie jednej osoby na maximálne 30 dní podľa výberu poisteného v prípade nutnosti zabezpečenia nevyhnutnej starostlivosti o poisteného počas alebo po skončení trvania hospitalizácie poisteného v zahraničí, do doby schopnosti jeho prevozu späť do Slovenskej re-

publiky stanovenej ošetrujúcim a revíznym lekárom poisteného v zahraničí. Poistiteľ uhradí tieto náklady, ak boli vynaložené s jeho predchádzajúcim súhlasom a pokiaľ je poistený neschopný samostatného ošetrovania podľa rozhodnutia ošetrujúceho a revízneho lekára v zahraničí. Hradené sú náklady na bežné ubytovanie v mieste hospitalizácie poisteného, alebo v mieste ubytovania poisteného v zahraničí. V prípade hospitalizácie neplnoletého poisteného sa hradia náklady vyššie uvedené náklady spoločnej sprevádzajúcej osoby bez ohľadu na vážnosť zdravotného stavu neplnoletého poisteného.

2. Poistiteľ poskytne poistné plnenie vo výške zodpovedajúcej zdravotníckym poplatkom v mieste vzniku poistnej udalosti.
3. Poistné plnenie za náklady uvedené v Časti 1, pod písm. aa), ab), ac), ad), af), ag), ba), bb), bc), bd), be), bf), c), d), e) tohto Článku predstavuje pre poisteného najvyššiu hranicu poistného plnenia dohodnutého v poistnej zmluve na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby/1 poistného obdobia.

Časť 2 – Rozsah poistného plnenia

1. Poistná ochrana sa vzťahuje iba na poistné udalosti, ktoré nastanú počas pobytu poisteného, okrem chronických a existujúcich ochorení známych v čase uzatvorenia poistnej zmluvy, kvôli ktorým bol poistený hospitalizovaný posledných 9 mesiacov pred vznikom poistnej udalosti.
2. Na chronické a existujúce ochorenia, vrátane následkov úrazu, ktoré si v priebehu 9 mesiacov pred vznikom poistnej udalosti poisteného vyžiadali hospitalizáciu, sa poistná ochrana vzťahuje len v prípade, ak ide o nepredvídateľné opätovné zhoršenie zdravotného stavu poisteného, a to maximálne do výšky poistnej sumy pre chronické a existujúce ochorenia dohodnutej v poistnej zmluve, okrem chorôb, ktoré sú z poistenia vylúčené, podľa bodu 1, písm. g, Časti 4 tohto Článku.
3. V prípade vzniku poistnej udalosti a na ňu bezprostredne nadväzujúcej nevyhnutnej nemocničnej liečby poisteného, ktorá trvá po dojednanom konci poistenia, predlžuje sa poistenie na nevyhnutne potrebnú dobu pobytu poisteného v nemocnici do doby prevozu poisteného, avšak maximálne na dobu 60 dní od vzniku poistnej udalosti.
4. V prípade poistných udalostí, ktoré vzniknú na území Slovenskej republiky poskytne poistiteľ poistné plnenie za:
  - a) prevoz ľudských pozostatkov poisteného do miesta pohrebu v Slovenskej republike,
  - b) prevoz poisteného ošetrovaného v nemocnici pri jeho preložení do najbližšej nemocnice k miestu jeho bydliska v Slovenskej republike, pokiaľ je takýto prevoz z lekárskeho hľadiska možný a pobyt v nemocnici bude dlhší ako 5 dní a nemocnica je vzdialená minimálne 50 km od bydliska poisteného,
  - c) zorganizovanie cesty tam aj späť pre rodinného príslušníka poisteného do miesta hospitalizácie poisteného, pokiaľ táto hospitalizácia trvá dlhšie ako 5 dní a neuskutoční sa preloženie poisteného do miesta jeho bydliska, podľa písm. b) tejto Čas-

ti. Poistiteľ uhradí náklady na cestu dopravným prostriedkom druhej triedy, nad 500 km vzdialenosť od miesta bydliska rodinného príslušníka uhradí náklady na letenku ekonomickej triedy vrátane nákladov na ubytovanie rodinného príslušníka.

Poistné plnenie za náklady uvedené v Časti 2, bode 4 tohto Článku predstavuje pre poisteného najvyššiu hranicu poistného plnenia dohodnutého v poistnej zmluve na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby/1 poistného obdobia.

Časť 3 – Povinnosti poisteného

1. Poistený je povinný aj prostredníctvom tretích osôb:
  - a) v prípade hospitalizácie bez zbytočného odkladu kontaktovať zmluvného partnera poistiteľa (asistenčnú službu) uvedeného na asistenčnej karte, v krajnom prípade najneskôr do 3 dní od vzniku poistnej udalosti a postupovať v zmysle pokynov zmluvného partnera. V nemocnici je poistený povinný predložiť asistenčnú kartu.
  - b) účinne spolupracovať s ošetrujúcim lekárom, poistiteľom a jeho zmluvným partnerom, aby sa náklady na plnenie z poistnej udalosti bezdôvodne nezvyšovali.
  - c) splnomocniť ošetrujúceho lekára na poskytnutie informácií poistiteľovi, ktoré sa v súvislosti s poistnou udalosťou vzťahujú na zdravotný stav poisteného.
  - d) v prípade chronických ochorení a tehotenstva sa pred cestou informovať u ošetrujúceho lekára o možnosti absolvovať cestu,
  - e) poistiteľovi bezodkladne, najneskôr do 3 dní od návratu zo zahraničia, predložiť oznámenie o poistnej udalosti, originály všetkých požadovaných dokladov:
    - oznámenie o poistnej udalosti,
    - úplný názov zdravotníckeho zariadenia spolu s menom a kontaktnými údajmi na ošetrujúceho lekára,
    - lekársku správu potvrdenú lekárom s uvedením diagnózy,
    - faktúru za ambulantné ošetrenie vrátane rozpisu účtovaných lekárskeho úkonov,
    - faktúru za hospitalizáciu vrátane rozpisu účtovaných lekárskeho úkonov,
    - faktúru za prevoz,
    - recept alebo potvrdenie lekára o predpísaní liekov,
    - doklad o úhrade liekov predpísaných lekárom,
    - doklad o úhrade nákladov v hotovosti za ošetrenie, vyšetrenie, hospitalizáciu, lieky, prevoz (v prípade platby v hotovosti),
    - spiatočný cestovný lístok,
    - iné doklady súvisiace s poistnou udalosťou žiadané poistiteľom.
  - f) v prípade, ak sú uvedené doklady vystavené v cudzom jazyku, je poistený povinný na požiadanie poistiteľa zabezpečiť na vlastné náklady ich úradný preklad do slovenského jazyka.
  - g) všetky účtovné a iné doklady (recepty, lekárske správy, účty) musia mať dátum a podpis ošetrujúceho lekára a musia byť vystavené na meno poisteného a v príslušnej mene daného štátu alebo euro.
  - h) po zaslaní príslušných dokladov podľa bodu 1, písm. d) a e) tejto Časti, poskytne poistiteľ po-

istné plnenie na účet zdravotníckeho zariadenia v peňažnej mene, v ktorej bol vystavený účet/faktúra v prípade, ak nevyhnutné náklady neboli poisteným už uhradené.

2. Pri porušení povinnosti poisteným podľa bodu 1 tejto Časti, ako aj pri porušení ďalších dojednaných povinností, je poisťiteľ oprávnený poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť, podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie povinností na rozsah povinnosti poisťiteľa plniť.

Časť 4 – Výluky z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na:

- a) úrazy alebo akútne ochorenia spôsobené úmyselným konaním poisteného (aj samovražedným konaním), vplyvom alkoholu, návykových látok alebo nadmerným užitím liekov bez lekárskeho predpisu,
- b) náklady vzniknuté v dôsledku vykonávania manuálnej pracovnej činnosti, ak nebolo v poistnej zmluve dohodnuté inak,
- c) náklady vzniknuté v dôsledku využívania leteckých dopravných prostriedkov, pokiaľ sú poistení pilotmi alebo členmi posádky alebo zabezpečujú prevádzku lietajúcich zariadení v rámci svojho povolania, okrem pasažierov cestujúcich v leteckých motorových dopravných prostriedkoch určených na prepravu osôb,
- d) náklady vzniknuté pri výkone športovej činnosti v zmysle Oddielu I, Čl. 10, bodov 6, 7, 8 týchto VPP, ak nie je v poistnej zmluve uvedené inak,
- e) úrazy spojené s vedením motorového vozidla a plavidiel bez príslušného vodičského oprávnenia alebo súhlasu prevádzkovateľa tohto vozidla,
- f) náklady, ktoré nie sú bezprostredne spojené so stanovením diagnózy a na základe diagnózy určeným ošetrením, kontroly neschválené poisťiteľom alebo zmluvným partnerom s výnimkou nevyhnutných kontrol súvisiacich s prvotným ošetrením,
- g) srdcové ochorenie, nádorové ochorenie, mozgová porážka, diabetes typu I., epilepsia, skleróza multiplex, ktoré si vyžadovali hospitalizáciu 9 mesiacov pred vznikom poistnej udalosti,
- h) následnú liečbu ochorení existujúcich v čase uzavretia poistnej zmluvy,
- i) preventívne prehliadky, očkovanie nesúvisiace s náhlym ochorením alebo úrazom, ako aj očkovania proti cudzokrajným chorobám,
- j) nedokončenú liečebnú starostlivosť v SR,
- k) plastické operácie a na neštandardné metódy: akupunktúra, akupresúra, fyzikálna liečba, chiropraktika a pod.,
- l) lieky a liečivá bez lekárskeho predpisu, výživové doplnky, probiotiká, čaje, lekárska kozmetika, a pod.,
- m) prenosné pohlavné choroby a choroby spôsobené vírusom HIV,
- n) ochorenia vyvolané nevykonaným povinným očkovaním,
- o) náklady, ktoré vznikli v súvislosti s komplikáciami v tehotenstve, po ukončení 26. týždňa tehotenstva vrátane pôrodu a jeho komplikácií,
- p) náklady, ktoré vznikli v súvislosti so zistením tehotenstva, zámerným ukončením tehotenstva, preventívnymi prehliadkami a pravidelnými kon-

- q) náklady spojené s liečením neplodnosti, umelým oplodnením a náklady spojené s predpísaním antikoncepcie,
- r) náklady vzniknuté s liečením sexuálne prenosných chorôb, HIV, AIDS,
- s) ošetrovanie zubov, s výnimkou prípadu uvedeného v Časti 1, bode 1, písm. ae) tohto Článku, pričom poisťiteľ neposkytne poistné plnenie za plombovanie zubov, zubnú korunku, mostík, náhradu zubov, odstránenie zubného kameňa, liečbu paradentózy,
- t) psychické ochorenia a poruchy, okrem akútnych reaktívnych stavov vyvolaných objektívnou udalosťou, bez predchádzajúcej psychiatrickej anamnézy,
- u) prepravu na územie Slovenskej republiky bez súhlasu poisťiteľa,
- v) územia štátu, v ktorom je poistená osoba prihlásená k trvalému alebo prechodnému pobytu a na územia štátu, v ktorom je poistená osoba účastníkom verejného zdravotného poistenia,
- w) náklady, ktoré vznikli v dôsledku teroristickej akcie na území štátov, ktoré boli v čase vycestovania poisteného do zahraničia Ministerstvom zahraničných vecí SR, oficiálne označené ako krajiny/lokality, kde teroristická akcia je a krajiny/lokality, ktoré sa odporúčajú opustiť (stupeň cestovného odporúčania vyšší ako 3),
- z) vedomú účasť na akejkoľvek vojne, vzbure, štrajku, demonštrácii, povstaní.

Článok 13

Poistenie zodpovednosti za škodu

Časť 1 – Predmet poistenia

1. V rámci poistenia zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby poisťiteľ za neho podľa tohto Článku nahradil formou poistného plnenia škodu vzniknutú na živote, zdraví a na veci alebo z nej vyplývajúcu inú majetkovú škodu, za ktorú poistený zodpovedá podľa občiansko-právnych predpisov, pokiaľ bol proti nemu vznesený nárok na náhradu tejto škody, alebo aby za neho nahradil náklady nutné k právnej ochrane pred takým neoprávneným nárokom.
2. Poistenie sa v zmysle tohto Článku ďalej vzťahuje aj na:
  - a) zodpovednosť poisteného za škodu vzniknutú v súvislosti s ubytovaním v zahraničí,
  - b) zodpovednosť za škodu spôsobenú poisteným na nehnuteľných, resp. pevne zabudovaných veciach, ktoré sú vybavením ubytovacieho zariadenia, avšak s výnimkou škôd vzniknutých obvyklým opotrebením, škôd na vykurovacích zariadeniach, ohrievačoch vody, elektrických a plynových zariadeniach,
  - c) zodpovednosť vzniknutú pri výkone športovej činnosti s výnimkou výkonu športovej činnosti v zmysle Oddielu I, Čl. 10, bodov 6, 7, 8 týchto VPP a s výnimkou škôd vzniknutých pri výkone poľnohospodárskych prác, ktoré sú z poistenia vylúčené, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak,
  - d) zodpovednosť za škodu spôsobenú poisteným rekreačnou jazdou na koni, ktorý nie je vo vlastníctve poisteného alebo spolupoistených osôb,
  - e) zodpovednosť za škodu vyplývajúcu z vlastníctva a chovu drobných domácich zvierat, s výnimkou vlastníctva a chovu exotických zvierat (plazy a nebezpečný hmyz). Poistenie sa nevzťahuje na škodu

spôsobenú v súvislosti s vlastníctvom a chovom domácich psov.

3. V rámci poistenia viacerých osôb v jednej poistnej zmluve sú poistené osoby navzájom považované za tretie osoby, okrem prípadu v súlade s Časťou 4, bodom 3 písm. a) tohto Článku.

Časť 2 – Rozsah poistného plnenia

1. Pri vzniku poistnej udalosti poisťiteľ poskytne poistné plnenie v súlade s týmito VPP v rozsahu preukázanej skutočnej škody, najviac však do výšky poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby.
2. Poistnou udalosťou je vznik povinnosti poisteného nahradiť škodu, za ktorú zodpovedá na základe občiansko-právnych predpisov a ktorá bola spôsobená náhodnou udalosťou podľa Časti 1 tohto Článku.
3. Pokiaľ o povinnosti poisteného nahradiť škodu rozhoduje príslušný orgán, je poisťiteľ povinný poskytnúť poistné plnenie až na základe právoplatného rozhodnutia tohto orgánu.
4. Pokiaľ poisťník poruší povinnosti stanovené v Časti 3, bode 2 tohto Článku a nebude možné zistiť skutočný rozsah škody, je poisťiteľ povinný poskytnúť poistné plnenie len do výšky riadne preukázanej skutočnej škody.
5. Ak poistený porušil povinnosť zabezpečiť poisťiteľovi možnosť uplatniť právo, ktoré na neho prešlo, je poisťiteľ oprávnený požadovať od poisteného náhradu primeranú rozsahu poškodenia poisťiteľa.

Časť 3 – Povinnosti poisteného

1. Poistený je povinný v prípade vzniku poistnej udalosti:
  - a) bez zbytočného odkladu, najneskôr však do troch dní od vzniku poistnej udalosti poisťiteľovi písomne oznámiť vznik škody a vykonať opatrenia smerujúce k zamedzeniu zväčšenia rozsahu škody alebo opatrenia na zmiernenie jej následkov, pričom je povinný, ak to okolnosti dovoľujú, vyžiadať si od poisťiteľa pokyny a riadiť sa nimi,
  - b) dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada,
  - c) nemeniť stav spôsobený poistnou udalosťou, pokiaľ nie je poistná udalosť prešetrovaná poisťiteľom; to však neplatí, ak je takáto zmena nevyhnutná vo verejnom záujme alebo aby škoda bola zmiernená; ďalej je povinný uschovať poškodené veci alebo ich Časti, pokiaľ poisťiteľ alebo ním poverené osoby neurobia ich obhliadku,
  - d) zabezpečiť poisťiteľovi voči inému právo na náhradu škody.
2. V prípade nejasností je povinný poistený alebo ten, komu vzniklo právo na plnenie, dokázať, že ku škode došlo a v akej výške.
3. Poistený je oprávnený uznať alebo vyrovnať požiadavku poškodeného len s písomným súhlasom poisťiteľa.
4. Poistený je povinný poisťiteľovi bez zbytočného odkladu písomne oznámiť, že:
  - a) bol proti nemu uplatnený nárok na náhradu škody,
  - b) právo na náhradu škody bolo uplatnené na súde alebo na inom príslušnom orgáne,
  - c) v súvislosti s poistnou udalosťou bolo voči nemu

začaté trestné konanie, pričom je povinný oznámiť aj meno svojho obhajcu.

5. V konaní o náhrade škody je poistený povinný postupovať podľa pokynov poisťiteľa.
6. Poistený nie je oprávnený sa zaviazat' bez písomného súhlasu poisťiteľa k náhrade premlčanej pohľadávky alebo uzatvoriť súdny zmier.
7. Na pokyn poisťiteľa je poistený povinný v konaní o náhrade škody podať opravný prostriedok. Trovy opravného konania znáša poisťiteľ.

Časť 4 – Výluky z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť poisteného za škodu:
  - a) ktorej príčina vzniku nastala pred začiatkom poistenia,
  - b) spôsobenú úmyselne alebo hrubou nedbanlivosťou; Za hrubú nedbanlivosť sa považuje konanie poisteného, alebo ostatných poistených osôb smerujúce k porušeniu ustanovení Článku 9 Všeobecnej práva a povinnosti poisťníka, poisteného a poisťiteľa, Oddielu I týchto VPP.
  - c) prevzatú nad rámec stanovený právnymi predpismi,
  - d) spôsobenú nesplnením povinnosti odvrátiť hroziacu škodu a zamedziť zväčšeniu rozsahu vzniknutej škody,
  - e) spôsobenú prevádzkou motorových a bezmotorových vozidiel, a ostatných motorových dopravných prostriedkov alebo v súvislosti s ich prevádzkou, s výnimkou škôd spôsobených poisteným jazdou na bicykli,
  - f) spôsobenú pri výkone poľovníctva,
  - g) spôsobenú pri športovej streľbe,
  - h) spôsobenú podkopaním, zosuvom pôdy alebo záplavou,
  - i) spôsobenú znečistením vody alebo pôdy, popolčekom, exhaláciou a emanáciou alebo za inú škodu na životnom prostredí,
  - j) spôsobenú zavlečením alebo rozšírením nákazlivej choroby ľudí (vírus HIV a podobne), zvierat alebo rastlín,
  - k) spôsobenú následkom vojnových udalostí, občianskych nepokojov, vzbúr alebo represívnych zásahov štátnych orgánov,
  - l) spôsobenú na veci, ktorú poistený prevzal od iného (vypožičanie, prenájom, prevzatie do úschovy a pod.), s výnimkou nehnuteľných a pevne zabudovaných vecí, ktoré sú vybavením ubytovacieho zariadenia,
  - m) vzniknutú v priamej súvislosti s požitím alkoholu, omamných alebo nedovolených látok,
  - n) vzniknutú na klenotoch alebo veciach umeleckej, historickej alebo zberateľskej hodnoty,
  - o) v dôsledku finančnej škody, pokuty, peňažných trestov alebo sankčných náhrad,
  - p) spôsobenú stratou alebo odcudzením osobných vecí,
  - r) spôsobenú na veciach, ktoré boli poškodené vplyvom postupného pôsobenia teploty, plynov, pár, tekutín, vlhkosti, neatmosférických zrážok,
  - s) ktorá vznikla pri nukleárných udalostiach a postupnými emisiami,
  - t) spôsobenú v dôsledku psychického ochorenia poisteného,

- u) spôsobenú prevádzkovaním lietadiel a leteckých prístrojov.
2. Poistenie sa taktiež nevzťahuje na škodu, ktorá vznikla:
    - a) pri výkone povolania alebo pri podnikateľskej činnosti poisteného vrátane zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho zamestnancovi podľa pracovno-právnych predpisov a zodpovednosti za výrobok,
    - b) pri plnení pracovných úloh v pracovno-právnych vzťahoch, alebo v priamej súvislosti s nimi, za ktoré poistený zodpovedá svojmu zamestnávateľovi.
  3. Poistiteľ nehradí škodu:
    - a) za ktorú poistený zodpovedá sebe samému, svojmu manželovi/manželke, s ktorým žije v spoločnej domácnosti alebo druhovi, alebo inej osobe žijúcej s poisteným v spoločnej domácnosti, alebo právnickým osobám, v ktorých má poistený majetkovú účasť alebo v ktorých je štatutár,
    - b) spôsobenú na veci, ktorú poistený používa protiprávne,
    - c) spôsobenú na veci, ktorá vznikla pri preprave alebo jej spracúvaní,
    - d) spôsobenú zvieratami s výnimkou ustanovenia časti 1, bod 2, písm. c) a d) tohto článku alebo zverou na porastoch pri pasení.

Časť 5 – Náhrada nákladov konania

1. Poistiteľ, za predpokladu splnenia povinností uložených poistenému podľa Časti 3 tohto Článku, uhradí aj náklady:
  - a) mimosúdneho pojednania nárokov poškodeného,
  - b) občianskeho súdneho konania o náhrade škody, pokiaľ bolo nutné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky škody, ak je poistený povinný tieto náklady uhradiť, ako aj náklady právneho zastúpenia poisteného v tomto konaní,
  - c) za obhajobu v prípravnom konaní a v trestnom konaní pred súdom prvého stupňa vedenom proti poistenému v súvislosti s poistnou udalosťou.
2. Náklady právneho zastúpenia poistiteľ hradí najviac do výšky zodpovedajúcej tarifnej odmeny advokáta.
3. Ak vzniknutá škoda presahuje poistnú sumu, hradí poistiteľ náklady konania maximálne do výšky stanovenej poistnej sumy.
4. Ak poškodený uplatní svoje nároky proti poistenému na súde, poistiteľ sa zaväzuje na požiadanie poisteného alebo súdu vstúpiť do konania ako vedľajší účastník na jeho strane (v súlade s Občianskym súdnym poriadkom) a predložiť potrebné doklady.

Časť 6 – Prechod práv

1. Na poistiteľa prechádza právo poisteného:
  - a) na vrátenie vyplatenej sumy, na zníženie dôchodku alebo na zastavenie jeho výplaty, pokiaľ poistiteľ za neho túto sumu zaplatil alebo za neho vypláca dôchodok,
  - b) na úhradu nákladov konania o náhrade škody, ktoré mu boli priznané voči odporcovi, pokiaľ ich poistiteľ za neho zaplatil,
  - c) na vysporiadanie alebo postih, a to až do výšky súm, ktoré za neho poistiteľ uhradil.
2. Pokiaľ nastane právna skutočnosť, ktorá odôvodňuje práva uvedené v bode 1 tejto Časti, je poistený povinný tieto skutočnosti poistiteľovi písomne a bez

zbytočného odkladu oznámiť a odovzdať mu doklady potrebné k uplatneniu týchto práv.

Článok 14

Úrazové poistenie

Časť 1 – Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je osoba (poistený), alebo skupina osôb (poistených), na ktorých život alebo zdravie sa poistenie vzťahuje.
2. Za poistnú udalosť sa v zmysle týchto VPP považuje úraz.
3. Poistiteľ poskytuje v prípade vzniku poistnej udalosti nasledovné druhy poistného plnenia, pokiaľ boli dojednané v poistnej zmluve:
  - a) plnenie za trvalé následky úrazu,
  - b) plnenie v prípade smrti úrazom
4. Za úraz sa v zmysle týchto poistných podmienok nepovažuje:
  - a) samovražda alebo pokus o ňu,
  - b) úmyselné sebapoškodenie,
  - c) infarkt myokardu,
  - d) choroba,
  - e) zhoršenie choroby v dôsledku úrazu,
  - f) vrodené vady, vývojové vady a úchylky,
  - g) vznik nádoru každého druhu a pôvodu,
  - h) vznik a zhoršenie prietrží (hernií), okrem devastčných poranení steny brušnej a prietrží v jazve po operáciách v dôsledku úrazu,
  - i) vznik a zhoršenie aseptických zápalov šľachových pošiev, svalových úponov, epicondylitíd a kĺbových väčkov (okrem priamych otvorených poranení kĺbových väčkov),
  - j) infekčné choroby akéhokoľvek druhu a pôvodu (okrem tetanu, besnoty a anaeróbných infekcií, ktoré vznikli v dôsledku úrazu),
  - k) infekcia a smrť spôsobená vírusom HIV,
  - l) strata častí končatín alebo strata celých končatín u diabetikov a pacientov s obliteráciami ciev končatín (okrem okamžitých stratových poranení častí končatín alebo straty celých končatín spôsobených úrazom),
  - m) patologické zlomeniny,
  - n) úraz, ktorý nastane v dôsledku poruchy alebo straty vedomia, porážky, epileptického záchvatu alebo iných kŕčových záchvatov, ktoré postihnú celé telo,
  - o) následok diagnostických, liečebných a preventívnych zákrokov, ak neboli vykonané za účelom liečenia následkov úrazu, následok estetických a plastických operácií,
  - p) úraz, ku ktorého vzniku dôjde v dôsledku nedodržania pokynov ošetrojúceho lekára.

Časť 2 – Rozsah poistného plnenia

1. Poistné plnenie sa poskytuje na základe dokladov vyžiadaných poistiteľom, ktoré musia byť v originálnej podobe.
2. Pre potreby preukázania nároku na poistné plnenie sa na doklady vydané lekárom, ktorý je manželom, manželkou, súrodencom alebo príbuzným poisteného v priamom rade, neprihliada.
3. Poistné plnenie za trvalé následky úrazu:
  - a) plnenie sa poskytuje v prípade úplnej straty alebo úplnej straty funkcie jednotlivých orgánov alebo

údov uvedených v písm. a) až o) Oceňovacej tabuľky pre trvalé následky úrazu uvedenej v tomto bode,

- b) poisťiteľ je povinný vyplatiť príslušné percento dohodnutej poisťnej sumy pre trvalé následky úrazu, pokiaľ rozsah trvalých následkov na zdraví poisteného po ich ustálení, najskôr však po uplynutí jedného roka odo dňa úrazu bol stanovený minimálne vo výške 50 %. V prípade, že sa následky neustálili do štyroch rokov odo dňa úrazu, je poisťiteľ povinný vyplatiť toľko percent z poisťnej sumy pre trvalé následky úrazu, koľkým percentám zodpovedá ich stav ku koncu tejto lehoty,
- c) pre ohodnotenie rozsahu trvalých následkov úrazu platia ustanovenia Oceňovacej tabuľky pre trvalé následky úrazu,
- d) pri stratových poraneniach sa nevyžaduje splnenie lehôt stanovených v písm. b) tohto bodu,
- e) v prípade, ak ide o trvalé telesné poškodenie spôsobené poisteným úrazom a výšku plnenia nemožno určiť podľa písm. c) tohto bodu, určí sa výška plnenia odhadom v spolupráci s lekárom, ktorého určí poisťiteľ,
- f) v prípade, ak poistený alebo poisťník navrhuje vykonanie kontrolného vyšetrenia u posudkového lekára poisťiteľa, znáša všetky náklady, ktoré sú s týmto vyšetrením spojené,
- g) ak sa trvalé následky úrazu týkajú tých častí tela alebo orgánu, ktorých funkcie boli z akýchkoľvek príčin znížené už pred úrazom, poisťiteľ zníži plnenie o rozsah funkčného postihnutia pred úrazom, ak tento rozsah predstavuje najmenej 25 %, h) percentuálne sadzby za viaceré poranenia spôsobené jednou poisťnou udalosťou sa sčítavajú. Súčet percentuálnych sadzieb za trvalé následky úrazu z jednej poisťnej udalosti je ohraničený hodnotou 100 %, i) v prípade, ak poistený zomrie v priebehu jedného roka odo dňa úrazu, pred výplatou plnenia za trvalé následky úrazu, nie však na následky tohto úrazu, vyplatí poisťiteľ jeho dedičom sumu, ktorá zodpovedá rozsahu trvalých následkov úrazu poisteného v čase jeho smrti iba vtedy, pokiaľ boli podľa posledných lekárskeho nálezov stanovené trvalé následky úrazu minimálne 50 %. V prípade, ak poistený zomrie neskôr ako jeden rok odo dňa úrazu, nevzniká nárok na výplatu plnenia za trvalé následky úrazu.

Oceňovacia tabuľka pre trvalé následky úrazu		
Definícia trvalých následkov úrazu	Dominantná končatina ¹	Opačná končatina
a) strata hornej končatiny v ramennom kĺbe alebo v oblasti medzi lakťovým a ramenným kĺbom	60 %	50 %
b) strata predlaktia pri zachovanom lakťovom kĺbe	55 %	45 %
c) strata ruky v zápästí	50 %	45 %
d) strata oboch článkov palca ruky	18 %	15 %

e) strata všetkých troch článkov ukazováka ruky	12 %	10 %
f) strata všetkých troch článkov iného prsta ruky alebo dvoch článkov iného prsta ruky s meravosťou základného kĺbu	9 %	7 %
g) strata jednej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe alebo v oblasti medzi bedrovým a kolenným kĺbom	50 %	
h) strata dolnej končatiny v predkolení so zachovaným kolenom	45 %	
i) strata nohy v členkovom kĺbe alebo pod ním	40 %	
j) strata oboch článkov palca nohy	10 %	
k) strata iného prsta nohy, za každý prst	2 %	
l) pri úplnej strate zraku nemôže hodnotenie celkových trvalých následkov úrazu predstavovať na jednom oku viac ako 25 %, na druhom oku viac ako 75% a na oboch očiach viac ako 100 %		
m) strata sluchu oboch uší	40 %	
n) strata sluchu jedného ucha	15 %	
o) strata čuchu a chuti	15 %	

¹ Dominantná končatina je u praváka pravá ruka a u ľaváka ľavá ruka

5. Poistné plnenie v prípade smrti úrazom sa poskytuje v prípade smrti poisteného následkom úrazu:
- ak bola smrť poisteného v priamej príčinnej súvislosti s úrazom a nastala v priebehu jedného roka odo dňa úrazu, je poisťiteľ povinný vyplatiť poisťnú sumu pre prípad smrti úrazom oprávnenej osobe,
  - ak poistený na následky úrazu zomrie a poisťiteľ už plnil za trvalé následky tohto úrazu, je povinný vyplatiť len prípadný rozdiel medzi poisťnou sumou pre prípad smrti následkom úrazu a už vyplatenou sumou za trvalé následky spôsobené týmto úrazom,
  - osoba, ktorej má smrťou poisteného vzniknúť právo na poistné plnenie toto právo nenadobudne, ak spôsobila poistenému smrť úmyselným trestným činom, za ktorý bola právoplatne odsúdená,
  - pokiaľ došlo k úmrtiu poisteného následkom vraždy do 3 rokov od uzavretia poisťnej zmluvy, nárok na poistné plnenie z poistenia smrti úrazom nevznikne, pokiaľ poisťiteľ nerozhodne inak.
6. Poistná suma dohodnutá v poisťnej zmluve predstavuje pre poisteného najvyššiu hranicu poistného plnenia na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poisťnej doby/jedného poistného obdobia.

Časť 3 – Povinnosti poisteného

1. Poistený je povinný:
- bezprostredne po úraze vyhľadať lekárske ošetrovanie, dbať, aby bol vyšetrený a aby bol výsledok vyšetrenia lekárskou dokumentáciou preukázateľný,

- b) bez zbytočného odkladu oznámiť poisťiteľovi vznik poisťnej udalosti,
  - c) účinne spolupracovať s ošetrojúcim lekárom, poisťiteľom a jeho zmluvným partnerom, aby sa náklady na plnenie z poisťnej udalosti bezdôvodne nezvyšovali,
  - d) dať súhlas ošetrojúcemu lekárovi, aby poskytol poisťiteľovi na jeho požiadanie informácie o zdravotnom stave poisťeného,
  - e) predložiť poisťiteľovi potvrdenie od polície, ak okolnosti, za ktorých došlo k úrazu, vyšetřovala polícia.
2. Poistený/dedič v prípade úmrtia poisťeného je povinný predložiť originály nasledovných dokladov:
    - lekárska správa ošetrojúceho lekára s uvedením diagnózy,
    - správa ošetrojúceho lekára na Slovensku o rozsahu trvalých následkov,
    - úradný doklad o úmrtí (v prípade úmrtia poisťeného v priebehu jedného roka odo dňa úrazu),
    - lekárska správa o úmrtí (v prípade úmrtia poisťeného ho v priebehu jedného roka odo dňa úrazu),
    - iné doklady súvisiace s poisťnou udalosťou žiadané poisťiteľom,
  3. V prípade, ak sú uvedené doklady vystavené v cudzom jazyku, je poistený povinný na požiadanie poisťiteľa zabezpečiť na vlastné náklady ich úradný preklad do slovenského jazyka,
  4. V prípade, ak poistený/oprávnená osoba nespĺnil/a povinnosť uvedenú v bodoch 1, 2 tejto časti, je poisťiteľ oprávnený poisťné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie tejto povinnosti na rozsah povinnosti poisťiteľa plniť.

Časť 4 – Výluky z poisťenia

1. Poisťiteľ neposkytne poisťné plnenie:
  - a) za úrazy poisťeného, ktoré vznikli v súvislosti s vedením dopravného prostriedku poisťeným (motorové vozidlo, motocykel atď.) bez platného vodičského oprávnenia,
  - b) za úrazy poisťeného, ktoré vznikli pri využívaní leteckých dopravných prostriedkov, pokiaľ sú poistení pilotmi alebo členmi posádky alebo zabezpečujú prevádzku lietajúcich zariadení v rámci svojho povolania, okrem pasažierov cestujúcich v leteckých motorových dopravných prostriedkoch určených na prepravu osôb,
  - c) za úrazy poisťeného, ktoré vznikli vykonávaním manuálnej pracovnej činnosti v zahraničí, ak nie v poisťnej zmluve dohodnuté inak,
  - d) za úrazy poisťeného, ktoré vznikli v zahraničí počas práceneschopnosti poisťeného,
  - e) za úrazy, ktoré vznikli pri športovej činnosti v zmysle Oddielu I, Čl. 10, bodov 6, 7, 8 týchto VPP, ak nie je v poisťnej zmluve uvedené inak,

Časť 5 – Zníženie poisťného plnenia

1. Poisťiteľ je oprávnený, podľa okolností prípadu, primerane znížiť poisťné plnenie v závislosti od toho, aký vplyv malo konanie poisťeného na poisťnú udalosť:
  - a) ak došlo k úrazu poisťeného v súvislosti s jeho konaním, za ktorého ho súd uznal vinným z trestného činu,
  - b) ak poistený utrpel úraz v súvislosti s konaním, ktorým

- inému spôsobil ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- c) ak došlo k úrazu poisťeného následkom požitia alkoholických, toxických, omamných alebo iných psychotropných látok.

Časť 6 – Osoby neprijateľné do poisťenia

1. Poisťenie sa nevzťahuje na osoby, ktoré:
  - a) trpia epilepsiou,
  - b) sú infikované vírusom HIV,
  - c) sú zdravotne ťažko postihnuté, poberajú invalidný dôchodok priznaný Sociálnou poisťovňou z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,
  - d) trpia úplnou hluchotou alebo slepotou,
  - e) absolvovali odvykaciu liečbu od alkoholu alebo drog v priebehu posledných 2 rokov pred dojednaním poisťenia,
  - f) sú práceneschopné v čase vycestovania,
  - g) ktorým bola odporúčaná domáca starostlivosť, domáca liečba, operácia alebo hospitalizácia z dôvodu ochorenia alebo úrazu.
2. Pokiaľ sa poistený v priebehu poisťenia na základe zmeneného zdravotného stavu stane osobou neprijateľnou do poisťenia podľa bodu 1c) tejto časti, poisťiteľ je oprávnený odstúpiť od poisťnej zmluvy k dátumu priznania invalidného dôchodku Sociálnou poisťovňou, pričom, ak k uvedenej zmene poisťenia dôjde pred uplynutím doby, za ktorú bolo bežné poisťné zaplatené, poisťiteľ vráti poisťníkovi preplatené poisťné, resp. nedoplatok poisťného je povinný uhradiť poisťník.

Článok 15

Poisťenie zásahov horskej záchranej služby na Slovensku

Časť 1 – Predmet poisťenia

Poisťenie sa vzťahuje:

- a) v horách na osoby, ktoré sa pohybujú v chodeckom teréne a nad hornou hranicou lesa len po značkových chodníkoch,
- b) na vykonávanie zimných športov (lyžovanie, snowboarding) na vyznačených lyžiarskych svahoch alebo lyžiarskych tratiach, ak nie je v zmluve dojednané inak.

Časť 2 – Rozsah poisťného plnenia

1. Poisťná udalosť je vznik povinnosti poisťeného uhradiť Horskej záchranej službe náklady spojené s výkonom záchranej činnosti alebo s pátraním po poisťenom.
2. Poisťiteľ je povinný poskytnúť plnenie z poisťenia v prípade poisťných udalostí, ktoré nastanú počas trvania poisťenia na dojednanom mieste poisťenia, pokiaľ nie je v poisťnej zmluve dohodnuté inak. Poisťné plnenie sa poskytuje na základe dokladov vyžadovaných poisťiteľom, ktoré musia byť v originálnej podobe.
3. Pre potreby preukázania nároku na poisťné plnenie sa na doklady vydané lekárom, ktorý je manželom, manželkou, súrodencom alebo príbuzným poisťeného v priamom rade, neprihliada.
4. Poisťiteľ je povinný poskytnúť v prípade vzniku poisťnej udalosti jednorazové plnenie, podľa bodu 6 tejto časti.
5. Poisťiteľ poskytne poisťné plnenie za nevyhnutné náklady na:

- a) vyhľadávanie poisteného (pátranie),
  - b) vyslobodzovanie poisteného,
  - c) transport poisteného k najbližšiemu prostriedku dopravnej zdravotnej služby alebo do najbližšieho zdravotníckeho zariadenia na území SR,
  - d) prepravu ľudských pozostatkov do miesta ich odvozu dopravnou zdravotnou službou,
  - e) poskytnutie prvej pomoci poistenému na odvrátenie ohrozenia života alebo akútnych bolestí.
6. Poistné plnenie bude vyplatené poistenému v prípade, ak poistený uhradil náklady podľa bodu 5 tejto časti. Kým poistený uvedené náklady neuhradil, možno vyplatiť poistné plnenie priamo príslušnej Horskéj záchranej službe (ďalej aj „HZS“), ktorej má poistený tieto náklady uhradiť.
7. Do poistného plnenia nie sú zahrnuté náklady hradené z verejného zdravotného poistenia.
  8. Poistná suma dohodnutá v poistnej zmluve predstavuje pre poisteného najvyššiu hranicu poistného plnenia na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby/jedného poistného obdobia.

Časť 3 – Povinnosti poisteného

1. Poistený je pri vzniku poistnej udalosti povinný účinne spolupracovať s pracovníkmi HZS, príp. s osobami oprávnenými vykonávať záchrannú činnosť a s ošetrojúcim lekárom, vykonať opatrenia na zmiernenie následkov poistnej udalosti.
2. Pokiaľ nie je dojednané inak, poistený je po vzniku poistnej udalosti povinný poisťiteľovi predložiť originály nasledovných dokladov:
  - a) tlačivo „Oznámenie poistnej udalosti“
  - b) záznam o zásahu HZS,
  - c) doklad o úhrade faktúry za zásah HZS – ak bola uhradená,
  - d) faktúra za zásah HZS vrátane rozpisu jednotlivých účtovných úkonov,
  - e) kompletnú lekársku správu ošetrojúceho lekára s uvedením diagnózy, pokiaľ dôvodom na zásah HZS bola zmena zdravotného stavu,
  - f) policajnú správu, ak okolnosti v súvislosti so zásahom HZS vyšetrovala polícia,
  - g) úmrtný list, pitevnú správu, štatistické hlásenie o úmrtí (kópia) v prípade úmrtia poisteného,
  - h) iné doklady súvisiace s poistnou udalosťou žiadané poisťiteľom,
3. Všetky účtovné a iné doklady (napr. lekárske správy) musia mať pečiatku, dátum a podpis osoby oprávnenej na tieto úkony.
4. Poistený je povinný v prípade každej poistnej udalosti bezodkladne informovať kontaktné miesto poisťiteľa uvedené v poistnej zmluve.
5. V prípade chronických ochorení je poistený povinný sa pred vznikom poistenia informovať u ošetrojúceho lekára o možných rizikách spojených s plánovanými činnosťami v horských oblastiach, vyžiadať si súhlas lekára a dodržiavať jeho pokyny.
6. Poistený je povinný dbať, aby poistná udalosť nastala.
7. Poistený je povinný dodržiavať pokyny HZS, pokyny prevádzkovateľa lyžiarskeho zariadenia a ostatné bezpečnostné pokyny.
8. Poistený je povinný sa pred začatím vychádzky alebo výstupu zapísať do Knihy vychádzok a výstu-

pov s uvedením údajov ako meno a priezvisko, cieľ, trasa, čas odchodu a predpokladaný čas návratu, tel. číslo. Ak poistený nemá možnosť zapísať sa do Knihy vychádzok a výstupov, je povinný tieto údaje oznámiť HZS alebo osobe, ktorá oznámi vznik tiesňovej situácie poisteného HZS.

9. Poistený je povinný bezodkladne uviesť svoj reálny návrat z vychádzky alebo výstupu v Knihe vychádzok a výstupov, resp. o tom informovať osobu, ktorá mala oznamovať vznik tiesňovej situácie poisteného HZS.
10. Poistený je povinný oznámiť vznik tiesňovej situácie v horskej oblasti okamžite dispečingu HZS (tel. č. 18 300) alebo na tiesňové volanie integrovaného záchranného systému (tel. č. 112) alebo na najbližšie stredisko HZS.
11. V prípade, ak poistený nespĺnil povinnosti uvedené v tejto časti 3, je poisťiteľ oprávnený poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie tejto povinnosti na rozsah povinnosti poisťiteľa plniť.
12. Poisťiteľ je oprávnený preskúmať zdravotný stav poisteného na základe správ vyžiadaných od zdravotníckych zariadení, v ktorých sa poistený liečil, ako aj od lekára, ktorého určí poisťiteľ.
13. Poisťiteľ je oprávnený skutočnosti, o ktorých sa dozvie pri zisťovaní zdravotného stavu poistených osôb, použiť len pre svoju potrebu.

Časť 4 – Výluky z poistenia

1. Pokiaľ nebolo dojednané inak, poistenie sa nevzťahuje na:
  - a) výkony, ktoré neposkytli pracovníci/členovia HZS, okrem výkonov, ktoré poskytli občianske združenia spolupracujúce s HZS alebo iné právnické a fyzické osoby, ktoré vykonávajú záchrannú činnosť v horských oblastiach v súlade s právnyimi predpismi,
  - b) výkony hradené z verejného zdravotného poistenia,
  - c) výkony, ktoré neslúžili na nevyhnutnú ochranu života a zdravia, najmä zbytočné pátracie akcie v prípade, ak si poistený nespĺnil povinnosť informovať príslušné miesta o čase a mieste jeho pobytu v horskej oblasti, príp. o zmenách nahlásených údajov,
- Pokiaľ nebolo v poistnej zmluve dojednané inak, poistenie sa nevzťahuje na skutočnosti:
  - a) ktoré vznikli v súvislosti s vykonávaním športovej činnosti v zmysle Oddielu I, Čl. 10, bodov 6, 7, 8 týchto VPP, ak nie je v poistnej zmluve uvedené inak,
  - b) ktoré vznikli v súvislosti s konaním poisteného, za ktoré ho súd uznal vinným z trestného činu,
  - c) ktoré vznikli v súvislosti s konaním poisteného, ktorým inému spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, alebo smrť,
  - d) ku ktorým došlo následkom požitia alkoholických, toxických, omamných alebo iných psychotropných látok poisteným,
  - e) ktoré vznikli poistenému následkom požitia liekov bez lekárskeho predpisu, resp. pri nesprávnom užití predpísaných liekov,
  - f) ktoré vznikli v súvislosti so samovraždou alebo pokusom o ňu,
  - g) ktoré vznikli pri manipulácii so strelnou zbraňou alebo výbušnami,
  - h) ktoré vznikli v súvislosti s nedodržiavaním poky-

nov horskej služby, resp. iných bezpečnostných pokynov,

- i) ktoré vznikli poistenému v jaskynnom prostredí (okrem jaskýň sprístupnených verejnosti), pokiaľ nie je držiteľom preukazu, ktorý ho oprávňuje na pohyb v tejto oblasti,
- j) ktoré vznikli poistenému pri vykonávaní športovej činnosti v zmysle Oddielu I, Čl. 10, bodov 6, 7, 8 týchto VPP, ak nie je v poisťnej zmluve uvedené inak, alebo športovej činnosti, na vykonávanie ktorej poistený nespĺňa podmienky, resp. nie je držiteľom príslušného oprávnenia (napr. horolezec a skialpinista musí byť organizovaný v horolezskom zväze).

Časť 5 – Miesto poistenia

Poistenie sa vzťahuje na poisťné udalosti, ktoré nastali v horských oblastiach v územnej pôsobnosti HZS na Slovensku.

Časť 6 – Pokyny pre poisteného v prípade vzniku poisťnej udalosti

1. Ak sa dostanete v horách do tiesňovej situácie, v ktorej potrebujete pomoc v zmysle dojednaného poistenia, volajte dispečing horskej záchranej služby – tel. č. 18 300 alebo tiesňové volanie integrovaného záchranného systému – 112.
2. Po poskytnutí pomoci horskou záchrannou službou sa preukážte poisťnou zmlouvou.
Od horskej záchranej služby si vyžiadajte záznam o zásahu HZS (originál), doklad o úhrade faktúry za zásah HZS (originál) ak bola uhradená, faktúru za zásah HZS vrátane rozpisu jednotlivých účtovných úkonov (originál).
Od ošetrojúceho lekára si vyžiadajte kompletnú lekársku správu ošetrojúceho lekára s uvedením diagnózy, pokiaľ dôvodom na zásah HZS bola zmena zdravotného stavu.
Od polície si vyžiadajte policajnú správu, ak okolnosti v súvislosti so zásahom HZS vyšetruvala polícia.
V prípade úmrtia poisteného si vyžiadajte úmrtný list, pitevnú správu, štatistické hlásenie o úmrtí /kópiu/.
3. Poisťnú udalosť nahláste na príslušné obchodné miesta poisťovateľa, vyplňte tlačivo „Oznámenie poisťnej udalosti/Úrazové poistenie – Zachraňovacie náklady/Poistenie zásahov HZS“ (obdržíte ho na obchodných miestach poisťovateľa) a doložte požadované doklady súvisiace s poisťnou udalosťou.
4. Po predložení požadovaných dokladov súvisiacich s poisťnou udalosťou a objektivizácii poisťnej udalosti budú v zmysle týchto VPP náklady spojené s výkonom záchranej činnosti alebo s pátraním po poistenom uhradené priamo horskej záchranej službe, resp. Vám, pokiaľ ste faktúru už uhradili.
Kontaktnú osobu budeme kontaktovať v prípade úmrtia poisteného vo veci vyžiadania dokladov k poisťnej udalosti.

Článok 16

Poistenie batožiny

Časť 1 – Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je batožina a veci osobnej potreby, ktoré si poistený berie so sebou na cestu a byť alebo ich počas cesty nadobudne.

1.1 Kozuchy, hodinky, technické prístroje akéhokoľvek druhu vrátane príslušenstva (fotografické prístroje, filmovacie zariadenia, video prístroje, optické prístroje, laptopy, notebook, zábavná elektronika, mobilné telefóny a pod.), športové náradie (bicykle, lyže, surfy a pod.) sú poistené za splnenia nasledovných podmienok:

- a) poistený ich vezie so sebou bezpečne v osobnej úschove a dohliada na ne,
  - b) poistený ich odovzdal ubytovaciemu zariadeniu do úschovy batožín alebo do stráženej šatne,
  - c) nachádzajú sa v uzatvorenej, uzamknutej miestnosti v sejfoch, skriniach,
  - d) poistený ich nosí a používa podľa štandardného určenia, okrem športového náradia podľa bodu 2, Časti 4 tohto článku.
2. Predmetom poistenia nie sú:
- a) Klenoty, výrobky z drahých kovov a kameňov, perly, predmety umeleckej, zberateľskej a historickej hodnoty,
  - b) motorové pozemné, vodné, letecké vozidlá vrátane výbavy, náhradných dielov a špeciálnej výbavy,
  - c) vetrone, plachetnice, závesné klzaky, paraglajdery, draky, ako aj ich náhradné diely a špeciálna výbava,
  - d) peniaze, šeky, vkladné knižky, kreditné karty, cestovné doklady, cestovné lístky, cenné papiere,
  - e) zbrane a strelivo,
  - f) predmety slúžiace pri výkone povolania poisteného, ako je obchodný tovar, kolekcia vzoriek, náradie, nástroje, osobné počítače a pod.,
  - g) zvieratá,
  - h) majetok na presťahovanie,
  - i) tabakové výrobky a alkohol.

Časť 2 – Rozsah poisťného plnenia

1. Z poistenia batožiny a vecí osobnej potreby vzniká právo na poisťné plnenie, ak bola vec poškodená alebo zničená:
  - a) požiarom,
  - b) výbuchom,
  - c) bleskom,
  - d) víchricou,
  - e) krupobitím,
  - f) zemetrasením,
  - g) povodňou a záplavou,
  - h) zosuvom pôdy, zrútením skál a zemín,
  - i) zosuvom alebo zrútením lavín,
  - j) pádom stromov, stožiarov a iných predmetov, ak nie sú súčasťou poškodeného predmetu poistenia,
  - k) vodou unikajúcou z pevne inštalovaných prívodných alebo kanalizačných potrubí alebo z iných, s potrubným systémom pevne spojených zariadení zásobovaných vodou,
  - l) kvapalinou alebo parou unikajúcou z ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia,
  - m) hasiacou kvapalinou vytekajúcou zo samočinného hasiaceho zariadenia.Poškodením nie je vizuálna zmena vecí (napr. poškrabania), ktorú nie možné opraviť, ale nebráni použitiu vecí na pôvodný účel.
2. Právo na poisťné plnenie vzniká, ak boli poistené veci odcudzené spôsobom, pri ktorom páchatel prekonal prekážky alebo opatrenia chrániace vec pred krádežou, a to:

- a) v čase, keď bola batožina uložená na mieste na to určenom alebo na mieste, kam sa zvyčajne odkladá v zariadení, v ktorom je poistený ubytovaný,
- b) z uzamknutého strešného nosiča motorového vozidla,
- c) z uzamknutého batožinového priestoru motorového vozidla; podmienkou poistného plnenia je, že páchatel' z vonkajšej strany prekoná uzamykací systém dverí, ktorými je batožinový priestor uzavretý.
3. Právo na poistné plnenie vzniká aj vtedy, ak bola poistená vec poškodená, zničená, prípadne stratená:
- a) v čase, keď bola poisteným zverená na potvrdenie dopravcoví na prepravu alebo podľa pokynov prepravcu uložená v spoločnom batožinovom priestore, ak nebolo poistenému poskytnuté finančné odškodnenie za poškodenie alebo zničenie batožiny leteckou spoločnosťou vo výške poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve. Ak bolo vyplatené finančné odškodnenie nižšie ako je dohodnutá poistná suma v poistnej zmluve, poisťiteľ poskytne plnenie vo výške rozdielu vyplateného finančného odškodnenia a poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve.
- b) v čase, keď bola daná do úschovy,
- c) v dôsledku dopravnej nehody,
- d) v čase, ak bol poistený zbavený možnosti veci opatrovať v dôsledku závažného zranenia, napr. pri dopravnej nehode.
4. Poisťiteľ poskytne poistné plnenie v nasledovnej výške:
- a) pri veciach, ktoré sa v dôsledku poistnej udalosti zničili alebo boli odcudzené, a ktorých opätovné obstaranie nie je možné, sa poskytne plnenie vo výške sumy zodpovedajúcej časovej hodnoty veci rovnakého druhu a kvality v dobe tesne pred poistnou udalosťou,
- b) pri poškodených veciach výška nevyhnutných nákladov na ich opravu v čase vzniku poistnej udalosti, maximálne však ich časová hodnota,
- c) za škody na kožušinách, hodinkách, technických zariadeniach akéhokoľvek druhu vrátane príslušenstva (fotografické prístroje, filmovacie zariadenia, video prístroje, optické prístroje, laptopy, notebook, zábavná elektronika, mobilné telefóny a pod.), športovom náradí (bicykle, lyže, surfy a pod.), športovom vybavení, ďalekohľadoch a optických okuliaroch akéhokoľvek druhu sa poskytne poistné plnenie max. vo výške 1/2 dohodnutej poistnej sumy, v závislosti od dohodnutého poistného balíka, pokiaľ boli splnené podmienky bodu 1.1., Časti 1 tohto Článku, okrem prípadu, ak boli odcudzené z nestráženého odstaveného motorového vozidla/prívesu.
5. Poisťiteľ poskytne pri meškanií batožiny poistné plnenie za veci osobnej spotreby, ktorými sú toaletné potreby a náhradné oblečenie, na základe predložených účtov o ich zakúpení do 48 hodín odo dňa meškania batožiny poisteného a jej oneskoreného vydania v cieľovej destinácii v zahraničí. Poisťiteľ poskytne poistné plnenie len v prípade, ak nebolo poistenému poskytnuté finančné odškodnenie za meškание batožiny leteckou spoločnosťou vo výške poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve. Ak bolo vyplatené finančné odškodnenie nižšie ako je dohodnutá poistná suma v poistnej zmluve, poisťiteľ poskytne plnenie vo výške rozdielu vyplateného finančného odškodnenia a poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve.
6. Poisťiteľ v dôsledku straty, poškodenia, odcudzenia cestovného lístka a cestovných dokladov nahradí náklady nutné na vystavenie náhradného cestovného lístka pre poisteného vrátane úradných poplatkov za opätovné vystavenie cestovných dokladov.
7. Právo na plnenie vzniká nasledujúcich podmienok:
- a) ak boli poistené veci odcudzené pri stanovaní, kempovaní ktoré bolo oficiálne zriadené úradmi, súkromnými podnikmi, spolkami. Za odcudzené technické prístroje akéhokoľvek druhu vrátane príslušenstva (fotografické prístroje, filmovacie zariadenia, video prístroje, optické prístroje, laptopy, notebooky, zábavnú elektroniku, mobilné telefóny), športové náradie, hodinky, kožuchy sa poistné plnenie poskytne, pokiaľ boli tieto veci odovzdané vedeniu kempingu do úschovy alebo sa nachádzajú v motorovom vozidle/prívese alebo v obytnom prívese, pričom je dodržané ustanovenie uzavretia veci uvedené v bode 9, písm. a) tejto Časti.
- b) ak boli poistené veci odcudzené z odstaveného, nestráženého motorového vozidla/prívesu, pokiaľ sú veci:
- ba) uzavreté obalom z kovu, tvrdého plastu, sklom a nachádzajú sa v uzamykateľnom batožinovom priestore vozidla, ak taký existuje, a úschova je v ňom možná za podmienky využitia všetkých bezpečnostných zariadení vozidla. Pokiaľ úschova vecí nie je v batožinovom priestore možná alebo vozidlo batožinový priestor nemá, musia byť veci uložené vo vozidle tak, aby ich zvonku nebolo vidieť,
- bb) uschované v riadne uzamknutom strešnom nosiči motorového vozidla, ktorý je bez použitia násillia nedemontovateľný,
- bc) uložené v uzatvorených a uzamknutých schránkach z kovu alebo tvrdého plastu, pokiaľ ide o batožinu prepravovanú na jednostopovom motorovom vozidle,
- bd) veci nie je možné odložiť v úschove batožín alebo v ubytovacom zariadení poisteného, pričom boli splnené podmienky písm. a), b), c) tohto bodu, tejto Časti.
- c) v prípade, ak počas cesty poisteného dôjde k strate jeho platobných prostriedkov alebo sa dostane do finančnej núdze. Poisťiteľ poskytne plnenie v nasledovnom rozsahu:
- ca) sprostredkuje kontakt medzi poisteným a jeho bankou v krajine bydliska poisteného,
- cb) zabezpečí pomoc pri doručení peňažných prostriedkov z banky poisteného na miesto, kde sa poistený nachádza,
- cc) uhradí vzniknuté náklady na prevod peňažných prostriedkov,
- cd) poskytne zálohu do dohodnutej sumy a uhradí aj náklady na peňažný prevod. Pokiaľ kontakt s bankou poisteného nie je možný, je poistený povinný písomne potvrdiť prijatie zálohy a jej záväzku na splatenie do dvoch týždňov po jeho návrate z cesty, najneskôr však do jedného mesiaca odo dňa prijatia zálohy.

Časť 3 – Povinnosti poisteného

- Poistený je povinný:
  - oznámiť poistnú udalosť, ktorá nastala v ubytovacom zariadení majiteľovi, prípadne správcovi tohto zariadenia, a vyžiadať si vystavenie zápisu o vzniku a rozsahu škody,
  - oznámiť dopravcovi poistnú udalosť, ktorá nastala v čase, kedy bola batožina zverená dopravcovi na prepravu alebo podľa pokynov dopravcu uložená v spoločnom batožinovom priestore, a vyžiadať si doklad o oznámení,
  - oznámiť bez meškania orgánom polície poistnú udalosť, ktorá vznikla za okolností s podozrením z trestného činu alebo pokus oň,
  - predložiť originály nasledovných dokladov:
    - zápis o vzniku poistnej udalosti v zmysle písm. a) a b) bodu 1 tejto Časti,
    - policajnú správu, ak išlo o poistnú udalosť v zmysle písm. c) bodu 1 tejto Časti,
    - potvrdenie dopravcu o prevzatí batožiny/batožinový lístok,
    - potvrdenie o prevzatí batožiny do úschovy,
    - doklady o zakúpení vecí
    - doklad o výške opravy poškodenej veci,
    - účty za zakúpené veci osobnej potreby (náhradné oblečenie, toaletné potreby) v prípade meškania batožiny,
    - potvrdenie leteckého dopravcu o meškani batožiny s uvedením výšky jeho finančného odškodnenia,
    - platnú letenku v prípade meškania batožiny,
    - iné doklady súvisiace s poistnou udalosťou žiadané poisťiteľom,
- V prípade porušenia povinnosti poisteného uvedených v bode 1 tejto Časti, má poisťiteľ právo poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie povinností na rozsah povinností poisťiteľa plniť.

Časť 4 – Výluky z poistenia

- Poisťiteľ neposkytne poistné plnenie, ak bola poistená vec poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená:
  - úmyselným konaním poisteného, jeho manžela, manželky, priameho príbuzného alebo osoby žijúcej s poisteným v spoločnej domácnosti,
  - v dôsledku chyby alebo poškodenia, ktoré mala vec v čase dojednávania poistenia,
  - v čase, keď bol poistený už ubytovaný, a napriek tomu si nechal batožinu v dopravnom prostriedku.
- Poisťiteľ neposkytne poistné plnenie za škody, ktoré nastanú pri ich používaní podľa štandardného určenia na športovom náradí (bicykle, surfové dosky, lyže a pod.).
- Poisťiteľ neposkytne poistné plnenie, ak bola poistená vec:
  - stratená v čase, keď ju poistený ponechal bez dozoru, stratil, zabudol, odložil, ponechal zavesenú alebo postavenú a pod.,
  - odcudzená z nestráženého odstaveného motorového vozidla/privesu,
  - poškodená alebo zničená chybou materiálu, opotrebovaním a nevhodným balením,
  - odcudzená pri stanovaní, kempovaní, ktoré nebo-

lo oficiálne zriadené úradmi, súkromnými podnikmi, spolkami.

- Poisťiteľ neposkytne poistné plnenie v prípade jednoduchej krádeže bez prekonania prekážky.
- Poisťiteľ neposkytne poistné plnenie v dôsledku meškania batožiny, ku ktorej dôjde:
  - zadržaním batožiny colnicou alebo inými úradmi,
  - v prípade štrajku,
  - neskorým dostavením sa poisteného k stanovenému odchodu lietadla,
  - meškaním pri ceste z cieľovej destinácie/zo zahraničia.

Článok 17

Poistenie storno poplatku (zájazdu, rezervovanej zahraničnej cesty/cestovného lístka) a prerušenia cesty Časť 1 – Začiatok a koniec poistenia

- Začiatok poistenia pri poistení storno poplatku v dôsledku neúčasti poisteného na zájazde/ceste, je daný nultou hodinou nasledujúceho dňa po uhradení poistného. Poistná zmluva musí byť uzatvorená do 24.00 hod dňa, ktorý bezprostredne nasleduje po dni kedy došlo k zaplateniu prvej splátky alebo ceny zájazdu/cesty/cestovného lístka alebo k záväznej rezervácii zahraničnej cesty.
- Pre zájazdy, cesty (ubytovanie) alebo ceniny (cestovný lístok), ktoré boli rezervované a zakúpené pred uzatvorením poistenia s výnimkou ustanovenia v časti 1, bod 1. tohto článku sa poistenie začína 15. dňom po dojednaní poistnej zmluvy
- Poistenie v zmysle bodu 1. aj 2. tejto časti sa dojednáva so spoluúčastou 15 %, okrem prípadov úmrtia poistenej osoby, aktuálnej živeľnej pohromy, extrémistického/etnického násillia alebo terorizmu v cieľovej destinácii (potrebné oficiálne vyhlásenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR k necestovaniu do danej krajiny/oblasti alebo k jej opusteniu) a hospitalizácie poisteného v dôsledku choroby alebo úrazu, ktorá trvala minimálne 3 dni a časovo sa prekrývala s dátumom začiatku cesty.
- Poistenie storno poplatku v dôsledku neúčasti poisteného na zájazde/ceste resp. rezervovanej zahraničnej ceste alebo storno cestovného lístka končí nástupom poisteného na cestu, od okamihu opustenia bydliska, prechodného bydliska, pracoviska poisteného.
- V prípade prerušenia cesty poistenie začína dňom nástupu poisteného na cestu a končí rezervovaným koncom zahraničnej cesty alebo skorším uplynutím poistenia.

Časť 2 – Predmet poistenia

- Pri storne zájazdu/cesty/cestovného lístka sú predmetom poistenia náklady súvisiace so zrušením alebo prebukovaním zájazdu/cesty (ubytovanie), cestovného lístka, ktoré musí poistený uhradiť cestovnej kancelárii/cestovnej agentúre, resp. inému poskytovateľovi v prípade stornovania alebo prebukovania potvrdeného, zaplateného zájazdu, cesty alebo cestovného lístka. Poistenie storna zájazdu zahŕňa aj poistenie storna poplatkov za jazykový kurz.
- V prípade prerušenia zahraničnej cesty, na ktorú už poistený nastúpil je predmetom poistenia:
  - náhrada nečerpaných a uhradených služieb (napr. polpenzia, pobyt v hoteli, voucher a pod.),

okrem nákladov na spätočný cestovný lístok, pokiaľ vznikli nepredvídateľné udalosti uvedené v bode 5 tejto časti,

- b) dodatočné náklady na spätočnú cestu, pričom bude použitý rovnaký druh a trieda dopravného prostriedku podľa pôvodnej plánovanej cesty,
  - c) náklady na spätočnú cestu, ak dôvodom prerušenia cesty sú nepokoje všetkého druhu, teroristické útoky, živelné pohromy, ktoré ohrozujú bezpečnosť poisteného v danej krajine (potrebne oficiálne vyhlásenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR k necestovaniu do danej krajiny/oblasti alebo k jej opusteniu) a kvôli ktorým nie je viac možné v ceste pokračovať.
3. Poistnou udalosťou je stornovanie alebo prebukovanie zájazdu, rezervovanej zahraničnej cesty, resp. cestovného lístka poisteným alebo viacerými poistenými, z toho istého dôvodu (na základe jednej príčiny pre maximálne 5 poistených osôb) alebo prerušenie cesty.
4. Náklady, ktoré vznikli poistenému pri zrušení alebo prebukovaní zájazdu, rezervovanej zahraničnej cesty, cestovného lístka alebo prerušenia cesty, uhradí poisťiteľ v dohodnutej výške za predpokladu, že vzniknú nasledovné nepredvídateľné udalosti:
- a) úmrtie poisteného, jeho rodinných príslušníkov alebo blízkej osoby,
  - b) náhle ťažké ochorenie alebo úraz poisteného, jeho rodinných príslušníkov alebo blízkej osoby, ak ochorenie alebo úraz majú za následok pripútanie na lôžko a vyžadujú opateru poisteným,
  - c) akútne zhoršenie chronického ochorenia,
  - d) živelná udalosť (napr. požiar, povodeň, záplava, zemetrasenie, atď.), v dôsledku ktorej dôjde k poškodeniu majetku poisteného a ktorá znemožní poistenému účasť na zájazde, doprave,
  - e) neznášanlivosť očkovania poisteného,
  - f) trestný čin tretej osoby, ktorý znemožní poistenému účasť na zájazde,
  - g) rozviazanie pracovného pomeru u poisteného zo strany jeho zamestnávateľa,
  - h) podanie žaloby o rozvod na príslušnom súde jedného z poistených účastníkov zájazdu/cesty, avšak v dobe kratšej ako 60 dní pred termínom nástupu na zájazd/cestu,
  - i) doručenie neočakávaného súdneho predvolania poistenému, ak rezervovaná cesta nie je súdom akceptovaná ako dôvod na odloženie predvolania,
  - j) neobstátie poisteného na maturitnej skúške/záverečnej skúške najmenej 3-ročného vzdelávania pred plánovaným rezervovaným odchodom na zájazd/cestu, v prípade, kedy je nutná účasť poisteného na náhradnom termíne skúšky,
  - l) odcudzenie alebo poškodenie vlastného motorového vozidla poisteného, ktorý mal byť použitý na cestu do cieľovej destinácie poisteného,
  - m) dopravná nehoda vlastného motorového vozidla poisteného, ktorá nastala na ceste z jeho bydliska do cieľovej stanice.

Časť 3 – Rozsah poistného plnenia

1. V prípade storna zájazdu, rezervovanej zahraničnej cesty alebo cestovného lístka poskytne poisťiteľ poistné plnenie vo výške 85 % storno poplatku, ktorý

vyúčtuje poistenému cestovná kancelária, cestovná agentúra, alebo dopravca ako skutočne vzniknuté náklady, vrátane úradných poplatkov, ktoré poisťený zaplatil za udelenie víz, ak boli tieto udelené. Ak je príčinou stornovania úmrtie poistenej osoby, živelná pohroma, extrémistické/etnické násilie alebo terorizmus v cieľovej destinácii (potrebne oficiálne vyhlásenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR k necestovaniu do danej krajiny/oblasti alebo k jej opusteniu) alebo hospitalizácia poisteného v dôsledku choroby alebo úrazu, ktorá trvala minimálne 3 dni a časovo sa prekrývala s dátumom začiatku cesty, uhradí poisťiteľ poistenému 100 % storno poplatok. Poistenie storno poplatku nezahŕňa poplatky, ktoré nie sú súčasťou zájazdu/zahraničnej cesty, napr. ski pasy, transfery a pod.

2. Pri výpočte poistného plnenia za storno poplatok sa vychádza zo storno poplatku, ktorý sa vzťahuje na jednu osobu a je určený z ceny služieb za túto osobu; vychádza sa zo stornovacích podmienok cestovnej kancelárie, cestovnej agentúry alebo iného poskytovateľa, ktoré sú prílohou k zmluve o zájazde, resp. zmluve o rezervácii cesty, resp. cestovnému lístku.
3. Dôvod storna poplatku musí nastať pred, prípadne v deň nahlásenia škodovej udalosti poisťovateľovi, cestovnej kancelárii, cestovnej agentúre, dopravcovi alebo inému poskytovateľovi.
4. Poistná suma dohodnutá v poistnej zmluve predstavuje pre poisteného najvyššiu hranicu poistného plnenia na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby.

Časť 4 – Povinnosti poisteného

1. Poistený je povinný:
- a) zrušenie účasti na zájazde/rezervovanej zahraničnej ceste/doprave oznámiť cestovnej kancelárii, cestovnej agentúre, dopravcovi alebo inému poskytovateľovi bezodkladne, najneskôr však do 24 hodín od vzniku udalosti, ktorá mu zabránila zúčastniť sa na zájazde/rezervovanej zahraničnej ceste, za predpokladu, že neskoršie oznámenie by malo za následok zvýšenie storno poplatku. Ak dôjde zbytočnému odkladu stornovania, je poisťovateľ oprávnený uhradiť len storno poplatky vypočítané ku dňu, kedy mohla byť účasť na zájazde/rezervovanej zahraničnej ceste/doprave bezodkladne stornovaná,
  - b) predložiť originály nasledovných dokladov:
    - potvrdenie o zaplatení poistného s vyznačením dátumu zaplatenia,
    - potvrdenie o zakúpení zájazdu, záväzná prihláška na zájazd,
    - potvrdenie o rezervovaní zahraničnej cesty, záväzná objednávka ubytovania,
    - cestovný lístok vystavený na meno poisteného, ktorý si uplatňuje úhradu storno poplatku
    - potvrdenie o zakúpení cestovného lístka,
    - potvrdenie o úhrade zájazdu/ubytovania/cestovného lístka,
    - potvrdenie cestovnej kancelárie, cestovnej agentúry, resp. iného poskytovateľa o stornovaní zájazdu, stornovaní rezervovanej zahraničnej cesty, stornovaní cestovného lístka s vyznačením dátumu stornovania a výšky stornopoplatku,

- potvrdenie cestovnej kancelárie, cestovnej agentúry o prerušení cesty, predčasnom návrate poisteného z cesty s vyznačením dátumu prerušenia cesty a popisu výšky nákladov za nevyužitú službu,
  - nevyužitú a uhradenú službu (vouchery, cestovné lístky, hotelové dobropisy a pod.) pri prerušení cesty,
  - lekárska správa ošetrojúceho lekára s uvedením diagnózy,
  - úmrtný list, v prípade úmrtia blízkej osoby aj doklad preukazujúci príbuzenský vzťah
  - správa hasičov o poistnej udalosti,
  - žiadosť o rozvod,
  - súdne predvolanie,
  - doklad o rozviazaní pracovného pomeru,
  - potvrdenie o nevykonanej maturitnej skúške, potvrdenie o nevykonanej záverečnej skúške I. alebo II. stupňa vysokoškolského štúdia,
  - materská knižka,
  - né doklady súvisiace s poistnou udalosťou žiadanú poistiteľom,
- c) dať súhlas ošetrojúcemu lekárovi, aby mohol informovať poistiteľa o zdravotnom stave poisteného.
2. V prípade porušenia povinností poisteného uvedených v bode 1 tejto časti má poistiteľ právo poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie povinností na rozsah povinností poistiteľa plniť.

Časť 5 – Výluky z poistenia

1. Poistiteľ neposkytne poistné plnenie v prípade stornovania zájazdu/rezervovanej zahraničnej cesty/cestovného lístka/prerušenia cesty:
- a) v dôsledku komplikácií v tehotenstve, ak v čase prihlásenia sa na zájazd, rezervovania zahraničnej cesty, zakúpenia si cestovného lístka bolo tehotenstvo známe, okrem prípadov, ak sa vyskytnú komplikácie vyžadujúce si hospitalizáciu, kľudový režim na lôžku, nariadený a potvrdený lekárom,
  - b) v dôsledku chronických a už existujúcich chorôb, okrem nepredvídateľného opätovného zhoršenia zdravotného stavu s vylúčením chorôb vylúčených z poistenia, podľa písm. i) tejto časti,
  - c) v dôsledku psychických chorôb, okrem chorôb vyskytujúcich sa prvýkrát u poisteného a vyžadujú si jeho hospitalizáciu,
  - d) v dôsledku dialýzy,
  - e) v dôsledku úrazu alebo ochorenia, ktoré vzniklo požívaním alkoholu, drog, omamných látok a liekov,
  - f) v dôsledku nepodrobenia sa povinnému očkovaniu, a z toho plynúcich následkov,
  - g) v dôsledku samovraždy a pokusu o samovraždu,
  - h) ak poistiteľom poverený revízny lekár nepotvrdí neschopnosť poisteného vycestovať,
  - i) ak je dôvodom srdcové ochorenie, nádorové ochorenie, mozgová porážka, diabetes typu I., epilepsia, skleróza multiplex, ktoré si vyžadovali hospitalizáciu v priebehu 9 mesiacov pred vznikom poistnej udalosti,
  - j) ochorenie/smrt', ktoré vzniklo pri uzatvorení poistenia alebo sa dalo predvídať,
  - k) ak udalosť, v dôsledku ktorej bol zájazd/rezervovaná zahraničná cesta, cestovný lístok storno-

vaný/á, bola spôsobená úmyselne alebo hrubou nedbanlivosťou,

- l) ak poistený mohol už pri dojednaní zájazdu/rezervovanej zahraničnej cesty, zakúpení cestovného lístka poistnú udalosť predvídať,
- m) ak poistná zmluva nebola v čase stornovania zájazdu/rezervovanej zahraničnej, cestovného lístka cesty platná,
- n) ak poistenie storno poplatku nebolo platné nepretržite odo dňa zakúpenia zájazdu/cesty/cestovného lístka až po dátum nástupu na zájazd/cestu, s výnimkou dojednania poistnej zmluvy v zmysle bodu 2., Časti 1 tohto článku.
- o) ak cestovná kancelária odstúpi od zmluvy o zájazde,
- p) ak poistná udalosť vznikla v dôsledku zrušenia letu, presunu letu alebo úpadkom leteckej/dopravnej spoločnosti.

V prípade, že dôvod stornovania alebo prebukovania zájazdu, rezervovanej zahraničnej cesty, resp. cestovného lístka poisteným alebo viacerými poistenými spadá pod výluky uvedené v tejto časti, platí výluka z poistenia pre všetkých poistených v poistnej zmluve.

Článok 18

Poistenie zmeškania verejného dopravného prostriedku do zahraničia

Časť 1 – Predmet poistenia

Predmetom poistenia je náhrada výdavkov na nevyhnutné potreby poistenému v dôsledku zmeškania rezervovaného plánovaného odchodu/odletu verejného dopravného prostriedku z dôvodu neskorého príchodu poisteného do jeho cieľovej stanice odletu/odchodu v príčinnej súvislosti s:

- a) úrazom poisteného,
- b) dopravnou nehodou poisteného,
- c) meškaním rezervovaného letu/dopravného prostriedku.

Časť 2 – Rozsah poistného plnenia

1. Poistiteľ poskytne poistné plnenie za nutné výdavky na občerstvenie (s výnimkou alkoholu a tabakových výrobkov), toaletné potreby, nocľah, cestovné náklady potrebné na cestu do inej cieľovej stanice, z ktorej poistený môže pokračovať v ceste do cieľovej destinácie v zahraničí, na základe predložených účtov o ich zakúpení/úhrade.
2. Ak je príčinou zmeškania verejného dopravného prostriedku meškanie letu, poskytne poistiteľ poistné plnenie len v prípade, ak nebolo poistenému poskytnuté finančné odškodnenie za meškanie letu leteckou spoločnosťou vo výške poistnej sumy. Ak bolo vyplatené finančné odškodnenie nižšie ako je dohodnutá poistná suma v poistnej zmluve, poistiteľ poskytne plnenie vo výške rozdielu vyplateného finančného odškodnenia a poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve.
3. Poistná suma dohodnutá v poistnej zmluve predstavuje pre poisteného najvyššiu hranicu poistného plnenia na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby.

Časť 3 – Povinnosti poisteného

- Poistený je povinný odovzdať poisťiteľovi originály nasledovných dokladov:
  - účty za zakúpené občerstvenie, toaletné potreby, nocľah, cestovné náklady, podľa toho, ktoré výdavky boli vynaložené,
  - platnú letenku alebo cestovný lístok a doklad o rezervácii s dátumom rezervácie,
  - potvrdenie dopravcu o meškaní letu alebo iného dopravného prostriedku, s uvedením dôvodu a doby meškania, a výšky poskytnutého finančného odškodnenia (ak bolo poskytnuté),
  - policajnú správu v prípade dopravnej nehody,
  - lekársku správu o úraze,
  - iné doklady súvisiace s poistnou udalosťou žiadané poisťiteľom.
- V prípade, ak doklady uvedené pod písm. a) až e) v bode 1 tejto časti sú v cudzom jazyku, poistený je povinný na požiadanie poisťiteľa zabezpečiť na vlastné náklady ich úradný preklad do slovenského jazyka.
- V prípade nedoloženia dokladov uvedených v bode 1 tejto časti, má poisťiteľ právo poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie povinností na rozsah povinností poisťiteľa plniť.

Časť 4 – Výluky z poistenia

- Poisťiteľ neposkytne poistné plnenie:
  - a) v prípade stiahnutia lietadla z prevádzky na príkaz zodpovedného orgánu v krajine,
  - b) v prípade zrušenia alebo presunu letu/dopravného prostriedku,
  - c) v prípade štrajku, prevádzkového alebo iného dôvodu, ktoré spôsobili meškanie letu alebo iného dopravného prostriedku,
  - d) v prípade úpadku leteckej alebo dopravnej spoločnosti.

Článok 19

Poistenie oneskoreného návratu zo zahraničia

Časť 1 – Predmet poistenia

- Predmetom poistenia je náhrada výdavkov vynaložených na nevyhnutné potreby poisteného pri jeho späťcestnej ceste z jeho cieľovej stanice príchodu/príletu do miesta jeho bydliska, ak pôvodne plánovanú cestu nie je možné viac využiť v dôsledku oneskoreného príchodu/príletu poisteného, do cieľovej stanice oproti pôvodne plánovanému príchodu/príletu poisteného.
- Za cestu, ktorú nie je možné viac využiť sa považuje taká cesta, v ktorej nie je možné pokračovať z dôvodu:
  - a) ak dopravné spojenie alebo hromadná doprava v čase príchodu poisteného do cieľovej stanice nepremáva,
  - b) živeľnej udalosti.
- Poistenie sa vzťahuje len na oneskorený príchod pri späťcestnej ceste poisteného zo zahraničia, z jeho cieľovej destinácie.

Časť 2 – Rozsah poistného plnenia

- Poisťiteľ poskytne poistné plnenie za nutné výdavky na dopravný prostriedok alebo v prípade nevyužitia dopravného prostriedku nutné výdavky na nocľah,

občerstvenie (s výnimkou alkoholu a tabakových výrobkov), toaletné potreby, na základe predložených účtov o ich zakúpení.

Časť 3 – Povinnosti poisteného

- Poistený je povinný odovzdať poisťiteľovi originály nasledovných dokladov:
  - účty za zakúpené občerstvenie, toaletné potreby, nocľah, cestovné náklady na taxislužbu, podľa toho ktoré výdavky boli vynaložené,
  - platnú letenku alebo cestovný lístok,
  - potvrdenie dopravcu o meškaní letu alebo iného dopravného prostriedku, s uvedením dôvodu a doby meškania,
  - iné doklady súvisiace s poistnou udalosťou žiadané poisťiteľom.
- V prípade nedoloženia dokladov uvedených v bode 1 tejto časti, má poisťiteľ právo poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie povinností na rozsah povinností poisťiteľa plniť.

Časť 4 – Výluky z poistenia

- Poisťiteľ neposkytne poistné plnenie:
  - a) v prípade stiahnutia lietadla z prevádzky na príkaz zodpovedného orgánu v krajine,
  - b) v prípade zrušenia alebo presunu letu/dopravného prostriedku,
  - c) v prípade štrajku, prevádzkového alebo iného dôvodu, ktoré spôsobili meškanie letu alebo iného dopravného prostriedku,
  - d) v prípade úpadku leteckej alebo dopravnej spoločnosti.

Článok 20

Poistenie právnej pomoci

Časť 1 – Predmet poistenia

Predmetom poistenia je poskytnutie právnej pomoci poistenému na uplatnenie jeho právnych záujmov.

Časť 2 – Rozsah poistného plnenia

- Poisťiteľ poskytne poistenému právnu pomoc do výšky dojednanej poistnej sumy na jednu a zároveň všetky poistné udalosti počas poistnej doby v nasledovnom rozsahu:
  - a) pomoc pri zabezpečení právneho zástupcu,
  - b) pomoc pri zabezpečení tlmočníka,
  - c) peňažnú záruku v trestnoprávnom konaní, ktorá je poistenému poskytnutá za účelom nahradenia väzby v rámci trestného konania vedeného voči poistenému v zahraničí,
  - d) peňažnú zálohu na právneho zástupcu.
- Peňažnou zárukou a zálohou podľa bodu 1, písmeno c), d) tejto Časti sa rozumie finančná čiastka do výšky stanovenej v dojednanom poistnom balíku v poistnej zmluve. Jej poskytnutie sa považuje za bezúročnú pôžičku, ktorú je povinný poistený poisťiteľovi vrátiť v súlade s ustanoveniami týchto VPP a príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, akonáhle mu bude zo strany orgánov činných v trestnom konaní vrátená späť. V prípade, že poistený poruší podmienky uložené súdom v súvislosti s prijatím peňažnej záruky a toto porušenie má za následok jej prepadnutie, je poistený do 30 dní

odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu o prepadnutí peňažnej záruky povinný poisťiteľovi uhradiť jej plnú výšku. Peňažnú záruku nemožno použiť na zaplatenie peňažného trestu.

Časť 3 – Miesto poistenia

Poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti, ktoré nastali na území celého sveta, okrem Slovenskej republiky a krajín, v ktorých má poistený trvalý pobyt.

Časť 4 – Výluky z poistenia

1. Právo na poistné plnenie nevznikne, ak ide o právnu pomoc, resp. uplatnenie právnych záujmov priamo alebo nepriamo spôsobených, vyplývajúcich alebo zvýšených v dôsledku úmyselného konania alebo hrubej nedbanlivosti poisteného alebo ostatných poistených osôb, právne spory medzi nimi navzájom, ako aj právne spory medzi poisteným alebo poistenými osobami a poisťiteľom. Za hrubú nedbanlivosť sa považuje konanie poisteného, alebo ostatných poistených osôb smerujúce k porušeniu ustanovení článku 9, Oddielu I Všeobecné práva a povinnosti poisťníka, poisteného a poisťiteľa týchto VPP.
2. Poistenie sa nevzťahuje ani na právnu pomoc, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti:
  - a) s konaním podľa rodinného práva t.j. rozvody, určenie vyživovacej povinnosti a pod,
  - b) s obchodnými spoločnosťami a družstvami, ako aj občianskymi združeniami, záujmovými združeniami právnických osôb, ak ide o spory medzi ich štatutármi, spoločníkmi alebo členmi na jednej strane a združením alebo spoločnosťou na strane druhej alebo medzi nimi navzájom,
  - c) s podnikateľskou činnosťou poistených osôb,
  - d) s právom na ochranu osobnosti, práva duševného vlastníctva finančného práva, práva nekalej súťaže, právnych vzťahov vyplývajúcich zo stavebného zákona,
  - e) s požitím alkoholu, omamných a iných nedovolených látok,
  - f) s extrémnymi športovými podujatiami v zmysle Oddielu I, čl. 10, bodov 6, 7, 8 týchto VPP, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.

Článok 21

Asistenčné služby

Časť 1 – Predmet poistenia

Predmetom základných asistenčných služieb je poskytnutie nasledovných asistenčných služieb poistenému v súvislosti s liečebnými nákladmi:

1. Lekárske asistenčné služby.
2. Informačná pomoc.

Časť 2 – Rozsah poistného plnenia

1. Lekárske asistenčné služby
Poisťiteľ v rámci lekárskeho asistenčných služieb zabezpečí:
  - a) Lekárske sledovanie poisteného:
    - komunikácia s miestnym ošetrovateľom lekárom poisteného,
    - monitorovanie zdravotného stavu poisteného,
    - kvalitné zhromažďovanie informácií a vhodné lekárske zariadenie potrebné k liečbe poisteného,
    - liečenie poisteného tak, ako je plánované

miestnym ošetrovateľom lekárom v zahraničí, v prípade lekárskej nevyhnutnosti zabezpečenie lekárskeho prevozu poisteného do iného zariadenia buď v tej istej krajine alebo do najbližšej krajiny s dostatočne kvalitným lekárskeým zariadením alebo zabezpečenie repatriácie poisteného späť do Slovenskej republiky,

- komunikácia s poisteným, osobami jemu blízkymi, obchodnými spoločníkmi a miestnym lekárskeým personálom do doby kedy dôjde k uzatvoreniu asistenčného prípadu.

b) Prevoz do nemocnice:

- zabezpečenie prevozu poisteného v zahraničí do nemocnice, ak je doprava lekárske nevyhnutná.

c) Lekárska repatriácia, zabezpečenie dopravy a ubytovanie príbuzného v prípade hospitalizácie poisteného:

- zabezpečenie transportu poisteného pod dohľadom lekára do iného zdravotníckeho zariadenia, v ktorom je možné riadne liečiť zdravotný stav poisteného, ak je to z lekárskeho hľadiska nevyhnutné,
- zabezpečenie dopravy a pobytu pre príbuzného poisteného, ktorý je hospitalizovaný,
- zabezpečenie opatrovníka v prípade nevyhnutnej starostlivosti o poisteného a zabezpečenie jeho dopravy a pobytu.

d) Platby za lekárske ošetrovanie:

- poskytnutie garancie vzniknutých nákladov za ošetrovanie/hospitalizáciu poisteného poskytovateľovi lekárskeých služieb.

e) Repatriácia ľudských pozostatkov:

- zabezpečenie prevozu ľudských pozostatkov poisteného do miesta bydliska poisteného v SR, vrátane vybavenia všetkých úradných povolení nevyhnutných k prevozu, prepravnej truhly pre zvolený spôsob transportu.

f) Poskytnutie liekov, ktoré nie sú v danom mieste k dispozícii:

- zabezpečenie liekov, ktoré nie sú v mieste pobytu poisteného v zahraničí k dispozícii ak neexistuje miestny ekvivalent lieku, ktorý by mohol byť poistenému poskytnutý,
- doručenie lieku čo najskôr poistenému za predpokladu, že to právne a colné predpisy umožňujú.

Informačná pomoc:

g) Informácie pred vycestovaním:

- poskytnutie nevyhnutných informácií poistenému, týkajúcich sa formalít požadovaných pre vstup do krajiny do ktorej poistený plánuje vycestovať, požiadavky na víza, cestovné doklady, informácie z oblasti hygieny, cestovania a bezpečnosti krajiny.

h) Odkaz na veľvyslanectvo a konzuláty:

- poskytnutie adresy a telefónneho čísla najbližšieho konzulátu alebo veľvyslanectva, prípadne iných oficiálnych inštitúcií na ktoré sa môže poistený obrátiť v prípade potreby.

Časť 3 – Povinnosti poisteného

1. Poistený je povinný:

- a) bezprostredne po vzniku poistnej udalosti kontaktovať zmluvného partnera poisťiteľa (asistenč-

nú službu) pokiaľ ide o hospitalizáciu a prevoz poisteného späť do SR, alebo aj v prípade ambulantného ošetrovania, ktorého úhradu má garantovať asistenčná služba a nie priamo poistený.

- b) poskytnúť súčinnosť a doklady žiadané zmluvným partnerom poistiteľa (asistenčnou službou), ktoré súvisia so vzniknutou poistnou udalosťou.
2. V prípade porušenia povinností poisteného uvedených v bode 1 tejto časti má poistiteľ právo poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť podľa toho, aký vplyv malo nesplnenie povinností na rozsah povinností poistiteľa plniť.

ODDIEL III ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 22

Daňové povinnosti

1. Poistné plnenie z cestovného poistenia je zdaňované v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.
2. Platené poistné je v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších zmien a predpisov oslobodené od dane z pridanej hodnoty a v sume poistného nie je zahrnutá daň z pridanej hodnoty.
3. Plnenia z poistenia osôb okrem plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku sú oslobodené od dane z príjmov. Základ dane, sadzba dane daňovníka, vyberanie a platenie dane ako aj ostatné práva a povinnosti sú podrobnejšie upravené v zák. č. 595/2003 Z. z.

Článok 23

Právo platné pre poistnú zmluvu

Pre cestovné poistenie, ktoré uzaviera UNIQA poisťovňa, a.s., platí právo Slovenskej republiky.

Článok 24

Sťažnosť

Sťažnosť je možné podať písomne na adresu: UNIQA poisťovňa, a.s., Krasovského 15, 851 01 Bratislava, resp. na ktoromkoľvek obchodnom mieste UNIQA.

Manažér sťažností, podľa potreby aj v spolupráci s vedúcim zamestnancom kontroly sprostredkovania poistenia, zabezpečuje vybavenie každej sťažnosti v súlade s ustanoveniami §26 ods. 5 Zákona č. 186/ 2009 Z.z. a internými predpismi poistiteľa, t.j. do 30, resp. v odôvodnených prípadoch do 60 dní odo dňa doručenia sťažnosti, písomným upovedomením klienta o spôsobe vybavenia jeho sťažnosti.

Článok 25

Účinnosť všeobecných poistných podmienok

Tieto Všeobecné poistné podmienky pre krátkodobé cestovné poistenie – 2019 nadobudli účinnosť 1. 1. 2019

OSOBITNÉ DOJEDNANIA PRE LETECKÉ AGENTÚRY k Všeobecným poistným podmienkam pre krátkodobé cestovné poistenie – 2019

Krátkodobé cestovné poistenie – 2019, ktoré uzatvára UNIQA poisťovňa, a.s., (ďalej len „poistiteľ“) sa riadi príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), Všeobecnými poistnými podmienkami pre krátkodobé cestovné poistenie – 2019 (ďalej len „VPP“), zmluvnými podmienkami, príslušnou tarifou cestovného poistenia, uzavretou poistnou zmluvou, ako aj ďalšími informáciami obsiahnutými v dokumentoch, ktoré sú zároveň súčasťou poistnej zmluvy. Ustanovenia poistnej zmluvy, vrátane zmluvných dojednaní a osobitných dojednaní, ktoré sú upravené odchyľne od ustanovení VPP, majú prednosť pred ustanoveniami VPP.

Článok 1

Predmet Osobitných dojednaní k VPP

Týmto Osobitnými dojednaniami k VPP sa odchyľne od VPP dojednávajú nižšie uvedené zmeny platné pre všetky poistné zmluvy v zmysle VPP uzatvorené leteckými agentúrami a sú platné pre balíky Storno Špeciál a Komplet pre krátkodobé cestovné poistenie určené pre letecké agentúry.

Článok 2

Predmet poistenia a rozsah poistného krytia - zmeny

Osobitné dojednania k VPP menia a dopĺňajú Článok 17, Oddiel II - Poistenie storno poplatku (zájazdu, rezervovanej zahraničnej cesty/cestovného lístky) a prerušenia cesty VPP nasledovne:

Mení sa bod 3. Časti 1 – Začiatok a koniec poistenia tohto článku nasledovne:
Poistenie v zmysle bodu 1. tejto Časti sa dojednáva bez spoluúčasti.

Mení prvá veta bodu 1. Časti 3 – Rozsah poistného plnenia tohto článku nasledovne:
V prípade storna letenky poskytne poistiteľ poistné plnenie vo výške 100 % storno poplatku, ktorý vyúčtuje poistenému cestovná kancelária, cestovná agentúra, alebo dopravca ako skutočne vzniknuté náklady, vrátane úradných poplatkov, ktoré poistený zaplatil za udelenie víz, ak boli tieto udelené.

Ostatné články VPP sú nedotknuté.

Tieto Osobitné dojednania k VPP pre cestovné poistenie sú súčasťou poistnej zmluvy dojednanej v zmysle Článku I. týchto Osobitných dojednaní a nadobudli účinnosť 1. 1. 2019.